

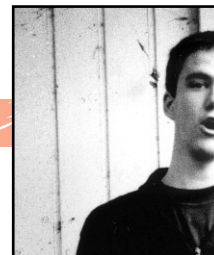
De kamermarkt: een stand van zaken

p. 5

Over raden en vertegenwoordigers

p. 7

Preses op zoek naar kip in Heverlee

p. 11

POLITIE LEUVEN START CAMPAGNE TEGEN NACHTLAWAAI

Meer blauw op straat, nu ook 's nachts

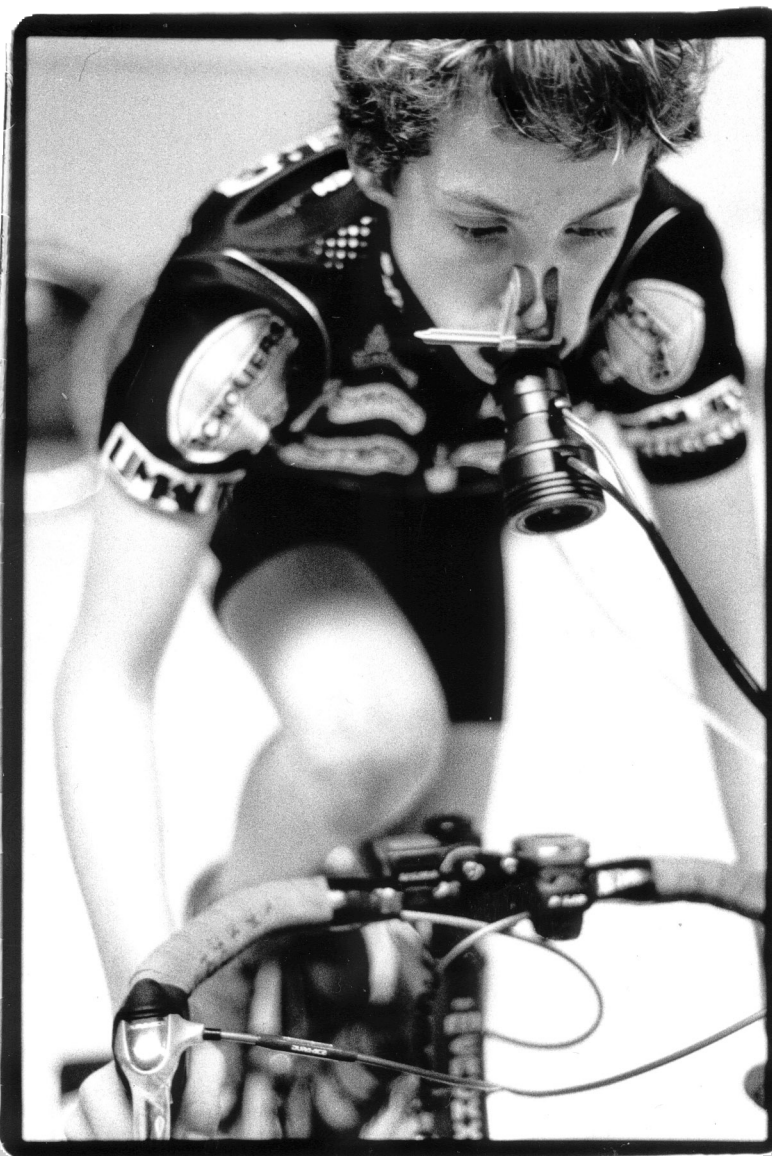
Maandag 6 oktober ging de campagne *Zeg neen tegen nachtlawaai* van start. Deze sensibiliseringscampagne van de Leuvense politie in samenwerking met de Leuvense fakbars heeft tot doel om het nachtelijke lawaai en vandalisme in de straten van Leuven terug te dringen.

Kris Malefason

Affiches, bierkaartjes en een fopspeen aan een sleutelhanger zijn de instrumenten van de campagne van de Leuvense politie die afgelopen maandag van start ging. Een affichecampagne alleen verandert natuurlijk maar weinig aan het nachtlawaai of straatvandalisme. Daarom gaat er van nu af aan een voetpatrouille van drie à vier agenten in uniform 's nachts op pad. Het zijn dan vooral de fakbars in de Tiensestraat en de buurt rond de Oude Markt die gevisieerd worden.

Dat de fakbars in de Tiensestraat een hinder zijn voor sommige omwoners is al langer geweten. Daarom was er twee weken geleden al een overlegmoment tussen de mensen van de fakbars, de politie en de omwonenden. Hier werd de samenwerking van de *fakbar-stewards* en de Leuvense politie geëvalueerd. Deze stewards zijn studenten van een fakbar die buiten op straat staan en ervoor zorgen dat het rustig blijft om zo overlast te voorkomen.

Uit dit overleg bleek dat de geluidshinder van de muziek van de fakbars sterk daalde door geluidsprotectieve maatregelen die aangebracht werden in de fakbars. Een algemene trend vorig jaar was dat de overlast op straat daalde. Enkel de eerste week van dit academiejaar kende een zeer rumoerige start, wat vooral kwam door het stewardsysteem dat nog niet echt op poten stond.

De samenwerking tussen de stewards en de politie blijkt niet altijd even vlot te verlopen. Zo is een algemene opmerking het zeer intimiderende optreden van de politie jegens de stewards. Bij problemen vraagt de politie ook eerst en vooral de identiteit van de aanwezige stewards in plaats van die van de echte herriemakers, wat natuurlijk nefast is voor het gezag van de stewards. Ook de herkenbaarheid van de stewards blijft een probleem. Niet alle fakbars beschikken over fluorescerende jaszjes, waardoor stewards heel eenvoudig te herkennen zijn. De politie beargumenteert dat de functie van de stewards vooral hun sociale controle is en hun identiteit gevraagd wordt omdat deze de *primaire getuigen* zijn bij een conflict. Dat de politie agressief zou optreden wordt sterk ontkend door de aanwezige politiemensen.

De eigenlijke geluidshinder van muziek afkomstig uit de bars mag dan al gedaald zijn, rumoer op straat, straatvandalisme, kapot stampen van vuilniszakken, plassen in brievenbussen en het omvergooien van fietsen blijven een groot probleem. Daarom start dus deze sensibiliseringscampagne en zal een patrouille van agenten aanwezig zijn in de buurt van fakbars en Oude Markt. Deze patrouille zal de reeds bestaande interventie-eenheid — die we al kennen van hun gemuilkorfde hond — aanvullen. De vraag blijft natuurlijk of het voor de studenten even gezellig en ontspannend blijft met een overmacht aan blauw aanwezig tijdens de nacht.

Middelpunt Gezondheid

UNIVERSITEITEN EN HOGESCHOLEN VERWERPEN BUDGETVERMINDERING

"Minister komt beloftes niet na"

De Vlaamse begroting voor 2004 blijft niet zonder gevolgen voor het hoger onderwijs. De universiteiten en hogescholen krijgen minder dan aanvankelijk was toegezegd. Volgens minister van Onderwijs Marleen Vanderpoorten (VLD) gaat het echter niet om een besparing.

Het zijn harde tijden voor de overheden in dit land. Ook op het departement Onderwijs, dat de grootste hap van de Vlaamse begroting voor zijn rekening neemt, moesten er manieren gevonden worden om de uitgaven in bedwang te houden. Voor de universiteiten was voor de volgende jaren een stijging in de aanvullende middelen voorzien, maar de Vlaamse regering wil dit

bedrag nu verminderen. De Gentse rector Andreas De Leenheer sprak, in naam van zijn collega's, van "contractbreuk" en "desastreuze maatregelen". De invoering van bachelor-master vergt immers net extra geld om de omvorming te bolwerken.

Hoewel de universiteiten al bij al niet in zo'n oncomfortabele financiële positie zitten, is het natuurlijk allesbehalve fijn om te horen te krijgen dat de beloofde middelen uiteindelijk niet uitgekeerd worden. Bepaalde projecten lopen hierdoor vertraging op. Ook de hogescholen hebben grieven. Zij stellen vast dat diverse beloften, onder meer omtrent de aanvullende

middelen en de zogenaamde TBS 55+-uitstapregeling, niet worden nageleefd. Universiteiten en hogescholen vinden de minister daarom een "onbetrouwbare partner". Het kabinet van de minister verwerpt echter de suggestie dat er besparingen zouden zijn. Het gaat slechts om het "minder meer" uitgeven van middelen.

Opvallend was ook de interventie van de minister van Onderzoek Dirk Van Mechelen (VLD), die aankondigde dat de universiteiten wel meer geld krijgen voor de aankoop van onderzoeksinfrastructuur. Dat zou dan als een compensatie moeten gezien worden voor de besparingen elders. Dat is voor een deel een vals argument. Vanderpoorten snoeit in de algemene werkmiddelen, die dus in de eerste plaats ook de onderwijsactiviteiten betreffen. De éénmalige impulsfinanciering slaat echter enkel op investeringen in wetenschappelijk onderzoek, waar de studenten dus niet rechtstreeks beter van worden.

(tl)

LEZERSBRIEVEN

Opus Dei

Het Veto-artikel (nr. 2, p.5) over de Opus Dei-residenties wekt de indruk dat het vroege sluitingsuur en het niet-gemengde karakter dé grote struikelblokken vormen betreffende het Opus Dei. Dit zijn echter weinig relevante problemen gezien de student hopelijk weet heeft van deze huisregels alvorens er op kot te gaan. Focussen op wat men als kamerhuurder niet weet, is waarschijnlijk zinniger.

De intentie van de auteurs was vermoedelijk wel het blootleggen van de dieperliggende problemen die men met deze organisatie kan hebben (zoals beschuldigingen van: fundamentalisme, verduistering van gelden, sympathie voor totalitaire

regimes, uitbuiting en misschien nog het meest de heimelijke recruiteringstechnieken). Door daar echter niet in te slagen, speelt het artikel eerder in de kaart van het Opus Dei. Het lijkt zo een onschuldige organisatie die in eerste instantie bekommerd is om een familiale en gezellige sfeer in studentenhuizen.

Wat de betrokken residenties betreft, is het belangrijk zich de vraag te stellen welke druk de zeer bepalende huissfeer teweeg brengt bij de student; beseft hij dit voldoende alvorens voor deze woonvorm te kiezen? Is één van de recruiteringstechnieken niet te vatten in 'we brengen het Opus Dei wel zo dicht mogelijk bij de student, en dichter dan op kot, in huis, kan niet'?

Ook het voorafgaande artikel over Opus Dei (nr.1, p. 9) gaf weinig blijk van diep-

gaande kritische journalistiek. De huidige onderzoeksmethode bij Veto lijkt zich te beperken tot één interview per artikel en de aanzetten die een geïnterviewde geeft, blijven dan nog onbenut.

Stijn Neuteleers en Hanna Deboes

Naschrift van de auteur:

De aandachtige lezer heeft opgemerkt, dat eerstgenoemde artikels een vervolg vormden op een dossier dat de verschillende standpunten in het krakers-Opus Dei-conflict weergaf. Daarbij was het de bedoeling dit soort kotieven te belichten en niet de volledige discussie van de week ervoor te herhalen. De auteur is zich terdege bewust van de vele zware verhalen die er over het Opus Dei de ronde doen. Een kritisch journalist mag zich echter niet bezondigen aan het neerschrijven van loutere vermoedens noch persoonlijke bedenkingen. Bewijzen van de vermelde misdrijven mogen altijd doorgestuurd worden; wij schrijven er graag een kritisch artikel over.

(jb)

KRUISWOORDRAADSEL

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2		■							■	
3			■						■	
4				■				■		
5						■				
6					■					
7				■				■		
8			■						■	
9		■								■
10										

www.veto.be

Horizontaal

1 Opvoedkunde 2 Die zetten ze in Israël tegen de muur 3 Nieuwe Testament - Varkensvlees - Kroatische munt (afkorting) 4 Zij (Eng.) - Voegwoord - Kunst (Lat.) 5 In zijn levensonderhoud voorzien - Broodje 6 Impact of sea-level rise on society - Halsketting voor Gentenaren 7 Lichaamsdeel - Oude Testament - Chemisch achtervoegsel 8 Lagere School - Waar de koppen drie oren hebben - Lamp 9 Fruit 10 Speechen

Verticaal

1 Medicijn als het leed te luid wordt 2 Te mijden woord in de licenties 3 Denemarken - Daarboven - Waar CLT gevestigd is 4 Indien - Boom - Een (Eng.) 5 Met open mond kijken - Jongensnaam 6 Lichaamsdelen - Snelschrift 7 Niet goed wijs - Sint - Dichtbij 8 Ingenieur - Nederlandse bank - Senior 9 Nageslacht 10 Geluksspelen

Dries De Smet

Voor mij hetzelfde

Wat me altijd weer mateloos intrigeert - ik zal het maar toegeven - zijn koppels of zelfs heuse gezinnen die in een zelfde jas of trui of zelfs schoenen gekleed of geschoeid gaan. Onlangs nog stak ik de straat over - dat doe ik overigens wel meer - en vlak voor mij liep een paar van middelbare leeftijd met exact dezelfde felle, roodkleurige jas. U begrijpt het goed: op de maat na spreken we hier dus over twee identieke exemplaren van één jas.

Ik wil de zaak heus niet dramatiseren, maar op zulke momenten heb ik de onbeheersbare drang een dieper inzicht in deze materie na te streven. Gaat het om een reductie van het aankoopproces? Wordt hiermee een unieke band tot uitdrukking gebracht? Draait het om toeval en zijn beide partners op een dag met dezelfde jas thuisgekomen? Of hadden ze eerst dezelfde jas en zijn ze daarna pas een koppel geworden? En zo ja, in hoeverre speelde het hebben van een zelfde jas dan een rol in de relatievorming? Allemaal vragen die mijn nachtrust tot voor kort aanzienlijk reduceerden.

Een tijdje geleden nam ik echter de proef op de som en kocht ik met een vriend van mij hetzelfde T-shirt met lange mouwen. Ik ben namelijk redelijk dol op T-shirts met lange mouwen en aangezien die vriend geen bezwaren tegen T-shirts met lange mouwen heeft, was de koop dan ook snel beklonken.

Op een feestje in de daaropvolgende week besloten die vriend en ik tot de onherroepelijke actie over te gaan en met hetzelfde T-shirt met lange mouwen op datzelfde feestje te verschijnen. De eerste reactie was meteen raak. We kregen van een meisje te horen, dat het toch een pijnlijke zaak was, dat we hetzelfde T-shirt met lange mouwen aanhadden. Vol medelijden bevestigden de overige vrouwelijke aanwezigen dit standpunt. Anderzijds kregen we van de verzamelde mannelijkheid te horen hoe cool en baanbrekend dit initiatief wel was.

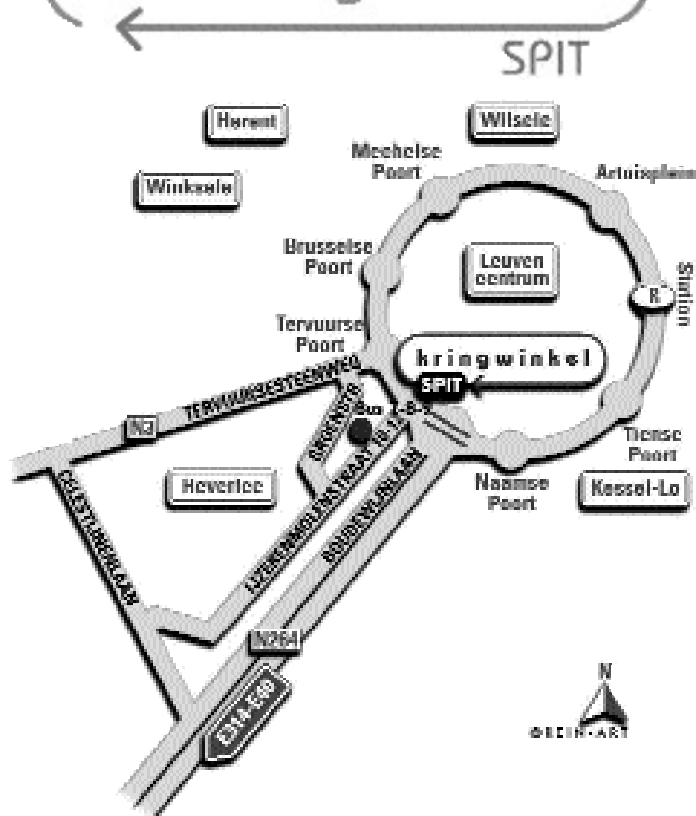
Gelijkaardige ervaringen hebben mij vervolgens een eenduidig inzicht in de problematiek verschaft. Het gaat hier duidelijk om een uitloper van het pre-emancipatoire tijdvak. Tot op vandaag de dag probeert een minderheid van mannen zijn vestimentaire voorkeur aan het andere geslacht op te dringen. Het is echter vanzelfsprekend, dat zulke uitwassen in een moderne samenleving niet meer getolereerd kunnen worden. Als u dus in het vervolg nog een voorbeeld ziet van deze 21e-eeuwse modslavernij, doe er dan iets aan. Bied desnoods op Samaritaanse wijze uw eigen pullover aan het vrouwelijke slachtoffer aan, maar blijf niet bij de pakken zitten! Smijt af die kapitalistische boerka! Het is tijd voor actie en wel nu!

Joris Beckers

Oplossing kruiswoordraadsel Veto 3:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	v	■	c	o	l	o	m	b	u	s
2	l	s	■	k	e	n	i	a	■	i
3	a	t	g	■	k	a	r	a	f	■
4	g	e	r	i	e	f	■	n	i	a
5	g	r	o	e	n	■	o	v	e	r
6	e	r	o	p	■	s	k	a	t	e
7	n	e	t	■	a	n	i	s	s	a
8	■	n	j	o	t	a	■	t	e	l
9	e	■	e	n	o	r	m	■	n	e
10	g	e	s	e	k	e	n	d	■	n

de kringwinkel

Loop eens langs bij De Kringwinkel SPIT

Je vindt er meubels, kleding, fietsen, huisraad, boeken, platen, cd's en pakken snuisterijen...

De Kringwinkel SPIT: IJzerenmolenstraat 10-12 te Heverlee

Open di - vr 10 - 18 u
zat 10 - 17 u
zon - ma gesloten

Tel. 016 65 29 57
Web www.spit.be

Studenten kiezen voor offensieve strategie

Kringraad en Sociale Raad, de twee belangrijkste organen van de Leuvense studentenkoepel LOKO, heeft afgelopen vrijdag een beleidsplan goedgekeurd met hun prioriteiten voor het komende academiejaar. Opvallend is de nadruk op sociale thema's en een actieve houding in de discussie over de hervormingen van de universiteit.

Thomas Leys

De toespraak die de studenten hielden bij de opening van het academiejaar heeft stof doen opwaaien. De harde toon wijst op een diepe onvrede bij de studenten over een aantal aspecten van het beleid van de academische overheid. Vooral het verwaarlozen van de sociale sector en de bijwijlen autoritaire manier van handelen van rector André Oosterlinck, moeten het ontgelden. Het is niet de eerste maal dat de studenten zwaar uithalen, maar in het verleden verzwakke de stem van de studentenvertegenwoordigers nadat zij na de openingstoespraak zich opnieuw keerden tot hun technische dosiers in de verschillende raden van LOKO.

Die verwatering van de strategie wil men nu vermijden. In de lijn van de studententoespraak hebben Sociale Raad en Kringraad samen, en voor het eerst, een beleidsplan opgesteld. Dat plan bevat naast een aantal algemene doelstellingen ook een aantal maatregelen die op korte termijn dienen gerealiseerd te worden. Het is niet de bedoeling dat het beleidsplan een voorafname vormt op de standpuntbepaling, maar wel richting kan geven voor Kringraad en Sociale Raad om in hun eigen bevoegdheidsdomeinen de nodige initiatieven te nemen.

Wat de hervormingen van de universiteit betreft, stelt LOKO een aantal principes voorop die gewaarborgd dienen te blijven. Zo wil de studentenkoepel 'volwaardig democratische verkiezingen' voor de functie van rector, hoewel het nog niet duidelijk is

wat dit precies behelst (zie kort nieuws). Voor het overige streeft men minstens naar een "status-quo" wat de studenteninspraak betreft en pleit men voor inspraak op alle relevante beleidsniveau's. Ook in de Associatie K.U.Leuven moeten studenten een stem krijgen. Voor het overige staat LOKO een model voor de universiteit voor waarbij op ieder niveau een orgaan aanwezig blijft met democratisch verkozen vertegenwoordigers.

Markt

Voor de sociale sector verwachten de Leuvense studentenvertegenwoordigers een meer actieve interesse van het rectoraat. Voor de Alma's wil LOKO een strikt personeelsbeleid - lees: ontslagen mogen niet uitgesloten worden - en moet er een oplossing komen voor de COP, de productie-installatie van Alma die al jaren onderbenut is. Indien er geen oplossing uit de bus komt, bijvoorbeeld door een partnerschap met externen, moet de COP desnoods afgestoten worden. Ook huisvesting beschouwt LOKO als een prioriteit. De K.U.Leuven zou minstens een vijfde van de markt moeten controleren en ook de stad moet haar gemeentereglement, dat de creatie van nieuwe koten bemoeilijkt, intrekken. Het psychotherapeutisch centrum moet meer middelen krijgen.

Een ander opvallende prioriteit is dat LOKO aanstuurt op de vervanging van de coördinator Studentenbeleid. Hoewel er hier vragen rezen of zo'n concreet engagement wel thuishoorde in een beleidsplan, vonden anderen dat dit slechts een logisch gevolg was van de studententoespraak. Bovendien was bij de aanvang van de tweede termijn van Oosterlinck in 2000 aan de studenten toegezegd dat de betrokken coördinator op een bepaald ogenblik zou vervangen worden. Men vroeg zich vrijdag op de vergadering luidop af of het mandaat van de coördinator niet beter ingevuld kon worden dan momenteel het geval is.

De oorspronkelijke tekst bevatte ook

een clausule waarbij de positie van de algemeen directeur van de vzw LeUCA, die de Alma-restaurants beheert, in vraag werd gesteld, alsook de positie van de voorzitter van de Raad van Bestuur van LeUCA. Enkele kringen vonden dat er eerst een discussie over dit punt moest gevoerd worden op de algemene vergadering van Sociale Raad, vooraleer dit in het gemeenschappelijk beleidsplan te schrijven. De paragraaf werd daarna met grote meerderheid geschrapt. Toch worden ook op dit punt snel resultaten verwacht. Deze week staat er immers al een vertrouwensstemming op de agenda van de raad van bestuur van de vzw LeUCA.

Tijdens de gemeenschappelijke algemene vergadering, waar het beleidsplan werd goedgekeurd, werden ook een aantal onderwijsprioriteiten toegevoegd aan het plan. Zo moet LOKO pleiten voor de invoering van een verplichte, maar niet-bindende oriënteringsproef voor studenten die aan hoger onderwijs willen beginnen. Volgend jaar zijn er immers Vlaamse verkiezingen en LOKO hoopt dat

de nieuwe minister van Onderwijs hier werk van zal maken. Daarnaast wil de studentenkoepel ook meer duidelijkheid en discussie over het behoud van studierichtingen in de toekomst. Aan het einde van dit academiejaar wordt het beleidsplan overigens geëvalueerd.

www.krira.loko.be
www.sora.loko.be

(foto archief)

KORT • KORT • KORT KORT • KORT • KORT • KORT • KORT • KORT • KORT • KORT • KORT

Rector sluit verdwijnen richtingen niet uit

Op de gemeenschappelijke vergadering van Kringraad en Sociale Raad vrijdag (zie ook hoofdartikel op deze pagina), stelde rector André Oosterlinck zijn plannen met de universiteit voor. Hij benadrukte dat de K.U.Leuven inspanningen wil leveren om op een aantal onderzoeksdomeinen een Europees topniveau te bereiken. De hervorming moet leiden tot de uitbouw van een vijftiental zogenaamde excellentiepolen, die ook zullen kunnen rekenen op extra middelen.

Om de onderzoeksprioriteiten af te lijnen, zal de universiteit gebruik moeten maken van nieuwe criteria. De rector gaf echter toe dat er niet voor alle richtingen reeds voldoende meetsystemen bestaan. Voor de exacte en biomedische wetenschappen bestaan de bekende citatie-indexen, waarbij onderzoekers kunnen beoordeeld worden op hun aantal citaties in andermans werk. Voor de humane wetenschappen staan die meetsystemen echter nog niet helemaal op punt, gezien die vaak ook meer lokaal gebonden zijn.

Dit leidde tot enige ongerustheid bij een aantal kringvertegenwoordigers. Zouden bepaalde richtingen niet moeten inboeten aan middelen? De rector wilde het verdwijnen van richtingen niet uitsluiten, maar benadrukte ook dat hij tijdens zijn ambtsperiode steeds voldoende aandacht heeft gehad voor alle faculteiten en er persoonlijk voor gezorgd heeft dat de groep

Humane Wetenschappen niet achtergesteld zou worden tegenover de andere groepen.

Studenten lijken verdeeld over rectorverkiezingen

De gemeenschappelijke algemene vergadering van Sociale Raad en Kringraad besteedde verder ook nog aandacht aan een mogelijk nieuw systeem om de rector te verkiezen. In het plan van rector Oosterlinck wordt voorgesteld om een selectiecommissie op te richten die eerst een profielvacature moet uittekenen. De uiteindelijke beslissing zou ook toekomen aan een kiescollege, waarin de diverse geleidingen aan de universiteit vertegenwoordigd zijn.

De professoren en assistenten zijn echter gewonnen voor het behoud van vrije en volwaardige verkiezingen. Daarbij heeft iedere aan de K.U.Leuven verbonden professor stemrecht. Dat systeem is echter ook niet ideaal; zo is er een overwicht van de faculteit Geneeskunde, waar heel wat deeltijdse professoren stemrecht hebben. Ook andere argumenten werden door sommige kringvertegenwoordigers gevolgd. Er leken voorstanders te bestaan van een systeem van getrapte verkiezing, met al dan niet een selectiecommissie.

Op vraag van VTK, de kring van de studenten burgerlijk ingenieur, werd de discussie echter stilgelegd nadat een zogenaamd 'kringstandpunt' werd aangevraagd. Dat is een regel binnen LOKO waarbij kringvertegenwoordigers op een

vergadering vragen om een beslissing, of een deelaspect daarvan, eerst nog eens met het eigen presidium te overleggen. Automatisch wordt daardoor het agendapunt doorgeschoven naar de volgende vergadering.

Vlaams Onderhandelingscomité voor hoger onderwijs in de steigers

Minister Marleen Vanderpoorten werkt aan een decreet dat het overleg tussen werkgevers en werknemers in het hoger onderwijs moet stroomlijnen. Dat meldt de Financieel-Economische Tijd. Nieuw is dat de hogescholen en universiteiten volwaardig zullen betrokken worden bij de onderhandelingen. Nu is het de Vlaamse overheid zelf die met de vakbonden onderhandelt en zo onder meer de loonregelingen van het personeel vastlegt.

Ook zullen er in de toekomst collectieve arbeidsovereenkomsten worden afgesloten voor héél het hoger onderwijs. Nu wordt het statuut van het personeel van de hogescholen samen met het leerplichtonderwijs vastgelegd. Universiteiten en hogescholen zullen zo evenwaardiger worden behandeld.

K.U.Leuven heeft telescoop

Op het Canarische eiland La Palma werd vorige week in aanwezigheid van minister

van Onderwijs Marleen Vanderpoorten de Mercatortelescoop ingehuldigd, een gezamenlijk project van de K.U.Leuven en de Vlaamse Overheid. Coördinator van het project is professor Christoffel Waelkens van het Instituut voor Sterrenkunde. De bouw van de telescoop had heel wat voeten in de aarde. Juridische problemen verhinderden dat de Vlaamse overheid voor de financiering zorgde.

De locatie van de telescoop is ideaal voor waarnemingen, omdat ze op het hoogste punt van het eiland gelegen is. Het gaat niet om een enorm grote telescoop - de diameter van de hoofdspiegel is zo'n 1,2 meter —, maar laat de K.U.Leuven wel toe om volledig autonoom onderzoek te verrichten. De bouw van het project heeft zo'n 2,5 miljoen euro gekost.

Staking bij Gentse studentenrestaurants

Uit vrees voor privatisering heeft het personeel van het Gentse studentenrestaurant 'De Brug' vorige week het werk een dag neergelegd. Ze nemen het niet dat de universiteit voor de bouw van een nieuw studentenrestaurant samenwerkt met een externe partner. Volgens de UGent is het protest voor niets nodig. Het nieuwe restaurant zou komen op een campus waar vooral bedrijven gevestigd zijn. De vakbonden zijn echter wantrouwig en vrezen dat in de toekomst alle restaurants in privéhanden zouden terecht komen.

(tl)

Revolutie of druppel op hete plaat?

Onder het motto 'Winkelt u al *fair trade*?' werd op 6 oktober het startschot gegeven voor de nationale week van de eerlijke handel. Een week lang kon de kooplustige Belg kennis maken met een nieuwe manier van shoppen, aangemoedigd door een hoopje enthousiaste BV's. Ook de Leuvense student moet zich nu en dan bevoorraden...Waarom oneerlijk wanneer het ook eerlijk kan?

Ruben Lecok

'De week van de *fair trade*' was een gezamenlijk initiatief van Fair Trade Organisatie, Max Havelaar, Maya Fair Trading, Oxfam Magasins du Monde, Oxfam-Wereldwinkels en de Belgische ontwikkelings samenwerking. Een hele mond vol. Doelstelling was de consument duidelijk maken dat *fair trade*-artikelen niet langer producten zijn voor louter goedgemede idealisten. De organisatoren beschouwen *fair trade* als een nieuwe manier van winkelen. Dat betekent dat we naast prijs en kwaliteit nu ook rekening houden met de meerwaarde voor de mens achter het product. Eerlijke handel is gewoon een kwestie van 'doen' geworden.

De — bescheiden — cijfers liegen er niet om. De omzet van *fair trade*-producten in België werd tussen 1996 en 2002 bijna verdubbeld. Wereldwijd groeide vorig jaar de handelsoverzet van deze artikelen met 22%. Het jaarlijkse verkoopcijfer van eerlijke handel wordt geschat op ongeveer een half miljard euro. Een peulschil in vergelijking met de geduchte multinationals, maar de

opkomende tegenwind indiceert een mentaliteitsverandering.

Ook in Leuven leeft het concept van eerlijke handel. Meermaals per jaar spreidt Oxfam-Wereldwinkel zijn producten ten toon op strategische punten. Op die manier kunnen de studenten, nadat ze bijvoorbeeld hun buikje volgepropt hebben met Alma-frietjes, kennis maken met de wereld van de *fair trade*. Verder is er vorig jaar een petitie opgesteld om binnen de muren van de K.U.Leuven enkel nog eerlijke koffie te serveren. De universiteit zou daarmee in de voetsporen kunnen treden van heel wat overheidsinstanties. Vandaag de dag gebruiken met name twee op drie Vlaamse gemeentelijke administraties eerlijke handelsproducten. Ook het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Kamer en Senaat, het Koninklijk Paleis en verscheidene federale Ministers winkelen reeds *fair trade*. Dagelijks slurpen duizenden ambtenaren koffie met het Max Havelaar-label. Agalev vindt bovendien dat alle Vlaamse ambtenaren 'schone kleren' moeten dragen en heeft daarover een resolutie klaar.

Opendeur

Gedurende de week stonden er nog verscheidene andere activiteiten op het programma. Enkele opvallende promotieacties vonden plaats in de vestigingen van verschillende grote supermarkten. Onder andere de winkels van Delhaize en Colruyt te Leuven droegen hun steentje bij. Verder hielden de vijf Oxfam-Wereldwinkels van groot-Leuven een opendeurdag op zaterdag 11 oktober. De Bio-shops, die zich eveneens richten op duurzame ontwikkeling, hielden opendeurdag gedurende de hele week. Ondanks

de vele activiteiten was de zichtbaarheid van de nationale week van de *fair trade* in het Leuvense straatbeeld vrij summier. Jonge mensen vormen echter een aantrekkelijk publiek voor de *fair trade*-beweging. De organisatie van een groots opgezet spektakel in het stadspark had deze gebrekkige zichtbaarheid kunnen verhelpen. Luc De Vos, die zijn steun betuigt aan de week van de *fair trade*, mocht met andere woorden nog wel een keertje naar Leuven afzakken.

Hoekje

Het aantal *fair trade*-producten, evenals hun diversiteit is echter nog steeds vrij beperkt. We kunnen met andere woorden niet al onze benodigheden in een *Wereldwinkel* kopen. Dit kan ook niet de bedoeling zijn. De *fair trade*-beweging tracht in te spelen op de vraagzijde van de economie. De consument wordt met andere woorden aangespoord tot de aankoop van eerlijke handelsproducten. Hoewel het doel op zich bijzonder nobel is, blijkt deze aanpak te beperkt om de structurele wanverhoudingen tussen Noord en Zuid recht te trekken. Wanverhoudingen die voornamelijk ontstaan vanuit de aanbodzijde van het economisch bestel. We spreken dan over de allocatie, productie, distributie en de import en export van goederen over de hele wereld.

Het is hier dat 'de politiek' om het hoekje komt kijken. Zij richtte in 1995 de Wereldhandelsorganisatie op. Inmiddels telt deze organisatie 146 lidstaten. De WHO moet de liberalisering van de wereldhandel in goede banen leiden. Vrijhandel lijkt echter steeds minder een evidentie. Hoe meer er over *free trade* onderhandeld wordt,

hoe groter het besef dat er nood is aan méér regels en sterkere structuren om de naleving van die regels te controleren. De WHO kan dan wel van enorm belang zijn, ze is evenwel weinig succesvol. De grootste voorvechters van vrijhandel, met name de VS en de EU, voeren immers op vele terreinen een protectionistisch beleid. De daaruit volgende beschermingsmaatregelen zijn in vele gevallen zeer nadelig voor de ontwikkeling van derdewereldlanden.

Honger

Vandaag lijden 800 miljoen wereldburgers honger. Het is dan ook volkomen onaanvaardbaar om in onderhandelingen 'voedsel' louter als handelsproduct te beschouwen. Dezelfde redenering gaat op voor de productie en distributie van drinkbaar water en geneesmiddelen. Na het mislukken van de WHO-top in Cancun, midden september, riepen verscheidene NGO's op om een alternatief en nieuw handelssysteem uit te dokteren, zodat de positie van de derdewereldlanden zou verbeteren en de handel kan bijdragen tot duurzame ontwikkeling.

Gedurende de week van de *fair trade* werd er gepleit voor een rechtvaardige wereldhandel. De inspanningen van de voorbije week, alsook de strijd van de NGO's betekenen veel meer dan een druppel op een hete plaat. Zij vormen de levensnoodzakelijke druppel voor de toekomst. Men zegge het voort!

**De Munt
La Monnaie**
2003 - 2004

Jongerenabonnementen
OPERA
Don Giovanni Tannhäuser
Jan Fabre Trisha Brown Robert Wilson
Kazushi Ono René Jacobs
...

60% REDUCTIE

INFO & TICKETS
jongeren@demunt.be
070 23 39 39 • www.demunt.be

Erasmusdagboek

**Tovenarij aan de oevers
van de Donau**

Corneel Haine

Toen ik naar Boedapest vertrok, werd mij op het hart gedrukt dat ik in de eerste plaats naar hier kwam om te studeren. Daarom voel ik mij toch een beetje verplicht om iets over de universiteit en de manier van lesgeven te schrijven. Hier gaan we dan. De universiteit is een mooi gebouw en de lessen vallen wel mee. Voila, ik voel mij al stukken beter. Maar nu iets helemaal anders.

Net zoals Milaan de hoofdstad van de mode is en Brugge bekend staat voor haar kant, zo wordt Boedapest door de kenners — en ik ben geneigd mezelf daarbij te rekenen — wel eens de hoofdstad van de porno genoemd. Toevallig werd er afgelopen zondag een heuse *eroticabeurs* georganiseerd op loopafstand van mijn appartement.

Nu, moest er in Milaan een modeshow georganiseerd worden dan zou ik ook eens gaan kijken, dus waarom ook hier niet eens een kijkje gaan nemen. In internationaal gezelschap begaf ik mij dus naar dit fijne familiegebeuren. Inderdaad een familiegebeuren, want daar waar Belgische ouders hun kinderen wel eens plegen te trakteren op een dagje naar de speeltuin, zo verrassen de Hongaarse ouders hun kinderen blijkbaar met een uitstapje naar een *eroticabeurs*. Vroeg begonnen...

De beurs was helemaal wat men zou verwachten van een Hongaarse *eroticagebeuren*. *Dirty!* Eén standje echter, kende bijzonder veel bijval. Nicci Belucci, een gekende Hongaarse porno-actrice, deelde er handtekeningen uit. Toen iemand haar vriendelijk om een handtekening vroeg, liet Nicci Belucci zien waarom ze zo geliefd is in Hongarije. Met één gewiekste vaginale beweging liet ze de pen verdwijnen en toverde ze een parelhalssnoer tevoorschijn. Als dat niet straf is. Hier heeft zelfs Jan Bardi niet van terug!

De pen zou later per opbod verkocht worden. Zelf heb ik ook — mijn pen goed vasthoudend — een gesigneerd exemplaar kunnen bemachtigen van Nicci Belucci's laatste uitgave. Nu reeds een collectors item onder de *exchange students!* Bij een andere stand kon men zich inschrijven en laten testen om mee te spelen in een pornofilm. Ik heb lang getwijfeld. Van studeren komt er hier toch niet veel in huis en de vooruitzichten in verband met mijn eindverhandeling zijn ondertussen ook al hopeloos. Waarom het dan niet eens proberen op het witte doek? Mijn Amerikaanse *flatmate* was uiteraard niet te spreken over mijn bezoek aan de *eroticabeurs*: 'You dirty little shit!'. Maar ze was wel blij met de pen die ik voor haar had meegebracht.

“De prijsstijgingen van koten zijn voorbij”

Vorig jaar nog hadden vooral de buitenlandse studenten te lijden onder de impasse op de kamermarkt. Velen onder hen vonden geen kamer meer en de universiteit moest haar personeelsleden zelfs oproepen zelf studenten te huisvesten. Het was dus afwachten of dezelfde problemen zich ook dit jaar zouden voordoen. We stelden de vraag alvast aan Claude Seyns, diensthoofd van de stafdiensten huisvesting van de K.U.Leuven.

Claude Seyns: «Dit jaar hebben we veel minder problemen gekend dan vorig jaar; bijna geen zelfs. We hebben zowel de Belgische als de buitenlandse studenten kunnen huisvesten. Op dit moment zijn er nog ongeveer 300 kamers te huur, terwijl in oktober vorig jaar bijna alle kamers verhuurd waren. Dat is al een hele verbetering van de situatie.»

Torres

«De reden is onder andere dat de K.U.Leuven heel wat inspanningen heeft gedaan. Zo zijn er 160 nieuwe kamers in Arenberg in gebruik genomen. We hebben ook in het St. Pietersziekenhuis heel wat kamers gerenoveerd, zodat daar nu 88 studenten kunnen wonen. Met het Amerikaans College hebben we een overeenkomst voor 45 kamers gemaakt en er zijn ook 80 gerenoveerde kamers in Camillo Torres. Als je de optelsom maakt, zie je dat de K.U.Leuven alleen dit jaar al bijna 400 kamers meer kan aanbieden.»

«Dat is op één jaar tijd natuurlijk een enorme inspanning, maar ze heeft dan ook effect gehad. We kunnen die inspanning wel niet elk jaar opnieuw leveren, maar ze heeft er wel voor gezorgd dat we dit jaar iedereen een kamer kunnen aanbieden.»

Veto: Kan je dan van een kentering in de kamermarkt spreken?

Seyns: «Nog niet helemaal. De voorspelling is dat met name de studenten uit het buitenland meer en meer naar Leuven zullen komen. Dat heeft te maken met de Europese eenmaking van het onderwijs, internationale akkoorden met landen uit Azië...»

«Zoals gezegd, we hebben dit jaar een enorme inspanning gedaan, maar die gaan we zeker niet elk jaar kunnen herhalen. We moeten er voor zorgen dat ons bouwritme het studentenritme kan volgen. We hebben plannen om tussen nu en 2010 een duizendtal kamers bij te bouwen. Als we in dit plan slagen, zullen de problemen inderdaad opgelost zijn.»

«Maar het is een meerjarenplan, hè. Het gaat de goede richting uit, maar we zijn er zeker nog niet.»

Veto: Het kamertekort heeft er ondertussen toch toe geleid dat Leuven in vergelijking met andere steden schandalig duur geworden is.

Seyns: «Daar ben ik het niet helemaal mee eens. Als je op Vlaams vlak kijkt, zie je dat Brussel duurder is. Gent zal wel lagere prijzen hebben dan Leuven en Antwerpen en Diepenbeek zijn vermoedelijk ook goedkoper.»

«Je moet een beetje oppassen met die prijsvergelijkingen. Er is immers geen kwaliteit aan gelinkt. De gemiddelde kamer bestaat niet. Ook de kamerprijs per maand kan je feitelijk niet mee in beschouwing nemen. Wij rekenen altijd naar tien maanden, terwijl er ook veel contracten voor twaalf maanden worden afgesloten.»

Douche

«Je moet dezelfde kamer ook kunnen vergelijken. We zouden eigenlijk een kamer moeten maken van zoveel vierkante meter, met een douche, een Internet-aansluiting en noem maar op. En dán eens gaan kijken wat dat oplevert.»

«Maar Leuven is de voorbije jaren duurder geworden, daar bestaat geen discussie over. Met die bijkomende kamers hopen we nu die stijging wat te stoppen.»

«Dat lukt eigenlijk ook wel. Hoewel de reactie van de studenten vooral deze zomer kwam, zien we dat de prijsstijging vooral in 2002 heel groot geweest is. Toen zijn de kamers van 200 tot 225 euro gestegen. De voorbije zomer is de stijging maar een indexering geweest. Er is maar twee à drie procent bijgekomen. Dit jaar is de gemiddelde stijging dus heel goed meegevallen.»

Veto: Verklaart u die grote prijsstijging dan door het kamerdecreet?

Seyns: «Niet rechtstreeks. Een aantal kotbazen is gestopt met verhuren, omdat zij heel veel aanpassingen moesten doen en die kosten niet meer wilden maken. Het gaat dan vooral om kleine kotbazen die een huis hadden geërfd en daar een paar kamers hadden. Een tweede element is dat de stad Leuven al sinds een aantal jaren niet meer wil dat gezinswoningen in kamers opgedeeld worden. Op zich is dat een te begrijpen politiek, want de woningen in Leuven zijn behoorlijk duur geworden. Wat je dan krijgt is een aanbod dat stabiel blijft of zelfs licht dalend is, maar ook een groeiende vraag. De markt, die vroeger wat overschot kende, is gekrompen. We hadden toen evenveel vraag als er kamers

In het begin van het academiejaar is er altijd veel heisa over de kotenproblematiek. Studenten die geen kot vinden; kotbazen die daar 'handig' op inspelen; en huurprijzen die de pan uitswingen. Claude Seyns licht de situatie toe en lijkt optimistisch over de toekomst.

Wim Gemoets

beschikbaar waren en ik heb het gevoel dat dit nu teruggekeerd is.»

«Op dit moment hebben we nog zo'n 300 kamers over, dat is daar ook een duidelijk bewijs van. Door die 400 extra kamers hebben we de markt terug in evenwicht gebracht en gaan we de prijzen wel in bedwang kunnen houden. Ik verwacht dat de prijsstijgingen voorbij zijn. Er zullen nog wel gewone indexeringen komen, maar ook niet meer dan dat.»

Onlogisch

Veto: Zou het dan niet een gedeeltelijke oplossing zijn dat de overheid richtlijnen uitschrijft?

Seyns: «Je kan inderdaad een richthuurprijs instellen. Dan wordt er vanuit de overheid een aantal elementen meegegeven, waaraan voldaan moet zijn. Als je dan 230 euro voor een kamer vraagt, moet bepaalde eisen vervuld zijn. Op

concurrentie met gezinnen.»

«Daarnaast willen we als universiteit op onbebouwde stukken in de stad grotere complexen optrekken. Dat kunnen vijftig, maar ook honderd kamers zijn. Daarover zijn we in onderhandeling met de stad en die gesprekken gaan de goede kant op.»

«Dus als je vraagt of hun politiek goed geweest is, is het antwoord wat betreft de bescherming van de gezinswoningen positief. Maar daar had men niet mogen stoppen. Leuven heeft heel lang gedacht dat er geen kamertekort was en de stad is bedrogen uitgekomen. Men is veel te laat — sinds vorig jaar pas — aan de studenten beginnen denken.»

«Wij wijzen de stad er ook op dat hun huisvestingspolitiek ertoe leidt dat hun eigen bewoners uit appartementen verdrongen worden. Studenten verhuizen nu noodgedwongen naar appartementen, met als gevolg dat ook die prijzen aan het stijgen zijn. De Leuvenaars kan zich die niet meer permitteren. De politiek van de stad heeft dus een averechts effect. Je moet studenten voldoende kamers aanbieden. Ik denk dat de stad dat ondertussen ook doorheeft.»

Veto: Langs de andere kant zie je ook dat er meer en meer niet-studenten in koten wonen.

Seyns: «Dat is inderdaad zo. Ook hierover beschikken we niet over cijfers. Hopelijk krijgen we die dit najaar. Maar er zijn toch een aantal verschillen. Bijvoorbeeld, iemand studeert af, heeft vijf jaar op een kot gewoond en wil daar nog een jaartje blijven hangen. Op zich vind ik het niet onlogisch dat hij nog een jaar bij z'n vrienden wil blijven. Sociaal gezien is dat zelfs helemaal niet zo slecht.»

«Anderzijds wordt een aantal Leuvenaars door een tekort aan sociale huisvesting gedwongen om op kamers te gaan wonen, om de simpele reden dat ze zich niks anders kunnen permitteren. Dat ligt natuurlijk wel al verder af van waar de K.U.Leuven zich mee bezighoudt. Ik hoop alleen dat men er in Leuven in slaagt voldoende sociale woningen te bouwen en die mensen een alternatief te bieden. Dat heeft echter te maken met de sociale huisvestingsmaatschappijen en het tekort aan investeringsmogelijkheden.»

Verzet

Veto: Is er ook een verzoening tussen de stad en de universiteit over de kotenbank in de maak?

Seyns: «We hadden daar enkele problemen mee. Zo waren er de problemen met nieuwe gebouwen. De stad wil langs de ene kant informatie over kamers, maar langs de andere kant niet dat wij kamers bijbouwen. Het moet toch een beetje van twee kanten komen.»

«Een tweede cruciaal punt is dat je een zicht op de kamermarkt moet hebben en dat heeft eigenlijk niemand. De universiteit beschikt over bepaalde cijfers, de stadsadministratie heeft er andere en daarover hebben we twee jaar lang met elkaar gediscussieerd. Wij wezen erop dat er een kamertekort op komst was, terwijl de stad dat ontkende. Dat komt omdat er geen gemeenschappelijke basis van cijfers was.»

«We hebben heel lang over die kotenbank getwijfeld, maar als we kamers in Leuven mogen bijbouwen en een gemeenschappelijke kamerpolitiek willen voeren, hebben we een gemeenschappelijk uitgangspunt nodig. Dat inzicht heeft ons wat doen bijdraaien en de kotenbank is onder bepaalde voorwaarden bespreekbaar. Eén ervan is dat het niet één databank zal zijn. We blijven een databank aan de K.U.Leuven behouden, waar de stad geen toegang tot heeft. Het is wel zo dat wij de gegevens doorgeven, die de stad nodig heeft. Als een kotbaas geen verzet aantekent tenminste.»

«Laat me duidelijk zijn, we gaan met de stad een kotenbank uitbouwen. Wij hebben de stad voor ruimtelijke ordening nodig en de stad heeft de K.U.Leuven nodig als een belangrijke speler op die markt. We zijn 'gedwongen' om met elkaar samen te werken.» (lacht)

www.kuleuven.ac.be/huisvesting

“Laat me duidelijk zijn, we gaan met de stad een kotenbank uitbouwen”

die manier kan je proberen wat richting aan de markt te geven. Een bijkomende voorwaarde is echter dat je al die kamers zal moeten controleren. Het gaat in Leuven om ongeveer 30.000 kamers; het is dus helemaal niet zo simpel om die allemaal op een jaar te bezoeken. Ik vrees een beetje dat de controle van dat systeem een onmogelijke zaak is, maar het zou alleszins een goed initiatief zijn.»

Veto: Wat is uw houding ten opzichte van de 'kotenstop'?

Seyns: «Ik begrijp dat je als overheid wil dat Leuven als stad leefbaar en betaalbaar blijft en de gezinswoningen beschermd zijn. Daar heb ik geen probleem mee. Waar ik wél een probleem mee heb, is dat er niet gezegd wordt wat wel kan. Een vraag die wij pertinent stellen is of we kantooruimtes tot kamers mogen ombouwen. Dat is niet in

Ook Justine Henin kan master worden

Na een moeizame start, werkt in België nu ook de Franse Gemeenschap aan een decreet om de Bolognaverklaring voor het hoger onderwijs in te voeren. Het onderwijs is in België al een tijdje gesplitst tussen Vlamingen en Frans-taligen, maar toch zijn er interessante parallellen. Niet iedereen is echter opgezet met de plannen.

Thomas Leys

Een tijdlang leek het alsof de harmonisering van het hoger onderwijs aan de Franse Gemeenschap zou voorbijgaan. Terwijl er al teksten in het Vlaams Parlement werden ingediend, heerste in Wallonië en Brussel nog de idee dat de Bolognaverklaring iets van de verre toekomst was. Nu echter ook de Europese onderwijsministers het engagement op zich hebben genomen om tegen 2005 de regelgeving aan te passen, is ook de minister van Hoger Onderwijs Françoise Dupuis (PS) naar buiten getreden met haar plannen. Het is de bedoeling dat de structuur van *baccalauréat-maîtrise* reeds volgend academiejaar van start gaat.

De tekst van Dupuis is er gekomen na nauw overleg met de universiteitsrectoren. Hierdoor kwam er vorige week ook scherpe kritiek vanuit de hogescholen, de studenten en de vakbonden, die niet vooraf bij dit overleg betrokken waren. Hoewel de minister onmiddellijk deze groepen probeerde te sussen met de stelling dat alles nog amendeerbaar was, belooft de discussie nog fel te worden. De Bolognaverklaring werd van bij het begin al heel wat kritischer ontvangen dan dit in Vlaanderen het geval was. Het proces zou volgens een aantal groepen leiden tot een commercialisering van het onderwijs en zou de vrije toegang in gevaar brengen. Bovendien is in de Franse Gemeenschap de studentenbeweging heel wat militanter dan haar collega's in het Noorden. De fusies van de hogescholen leidden in het begin van de jaren negentig tot maandenlange acties en stakingen.

Met het Bolognadecreet lijkt minister Dupuis de goede verstandhouding met de studenten op de helling te zetten. Zo kon de Franstalige studentenkoepel FEF eerder nog haast zelf de pen vasthouden bij het schrijven van een decreet dat de studenten-inspraak in de universiteiten zeer gevoelig uitbreidt. Goed voor de studenten, maar het was een zet waar de rectoren allesbehalve opgezet mee zijn. Het is dus niet ondenkbaar dat men nu via het Bolognadecreet opnieuw probeert het laken van het beleid naar zich toe te trekken. De studenten kondigen daarom voor deze week woensdag reeds de eerste mobilisatie aan bij het kabinet van de minister. Maar ook de hogescholen zien in de plannen een poging om hun positie te ondermijnen en de universiteiten de leidende rol te geven in het hertekenen van het onderwijslandschap in Wallonië en Brussel.

Inboeten

Wat staat er dan in het decreet dat de studenten en hogescholen de gordijnen injaagt? Vooreerst is er de samenwerking tussen universiteiten en hogescholen (*zie kader*). In tweede instantie bepaalt het decreet de nieuwe duur van de opleidingen. Zoals vastgelegd in de Bolognaverklaring zal de bachelor in de Franse Gemeenschap drie jaar in beslag nemen. Wie nog een jaar bij studeert in de voormalige vierjarige opleidingen, krijgt de licentiaatstitel zoals vroeger. In Vlaanderen daarentegen, kan een student al master worden na vier jaar. Daar gaat de minister dus niet uit van een algemene studieduurverlening tot vijf jaar, hoewel diverse faculteiten daarom gevraagd hadden. Als klap op de vuurpijl bepaalt het Vlaamse Bolognadecreet dat iemand die

(foto archief)

reeds een licentiaatstitel heeft verworven, zich vanaf volgend academiejaar ook master mag noemen.

Toch komt het vreemd over dat een master in geschiedenis aan de VUB er maar vier jaar over moet doen, terwijl zijn Franstalige vriend aan de ULB, die slechts een paar honderd meter verderop studeert in Brussel, daar vijf jaar over doet. De Grondwet bepaalt trouwens dat het federale parlement bevoegd blijft voor het vastleggen van de "minimale voorwaarden voor het behalen van diploma's". Minstens de grote onderverdelingen van het hoger onderwijs

zouden dus bewaard moeten blijven. Om die reden had ook de Raad van State opmerkingen bij het Vlaams Bolognadecreet. De federale wetgeving moet daarom in overeenstemming worden gebracht met Bologna.

Dat belooft nog een merkwaardige discussie te worden. In de vorige legislatuur wist men zelfs niet eens goed wie er op federaal vlak nog bevoegd was voor onderwijs, nadat hierover vragen werden gesteld in de Kamer. Aan een wetsontwerp wordt echter druk gewerkt. Wellicht komt er een compromisoplossing uit de bus waarbij men enkel nog bepaalt dat de bachelor in

beide landsgedeelten minstens drie jaar dient te duren. Over de master zou er dan verder gezwegen worden. Zo kunnen Vlaanderen en Franstalig België elk op hun eigen manier hun diploma's invullen. Paradoxaal genoeg moet dus om de Europese harmonisering mogelijk te maken, de Belgische harmonisering daaraan inboeten...

Dierenarts

Ander opvallend element van het decreet is het recht van universiteiten en hogescholen om studenten te weigeren. Dit kan voor studenten die fraude hebben gepleegd, gedurende een periode van vijf jaar. Ook wordt er een recht van weigering ingevoerd indien de instelling meent dat het aantal inschrijvingen te groot is en het hierdoor niet langer de kwaliteit van het onderwijs kan garanderen. De minister moet deze situatie wel erkennen. De studentenkoepel FEF ziet hierin een aanslag op de vrije toegang tot het hoger onderwijs. Sinds kort bestaat er trouwens ook al een toelatingsproef voor de studenten dierenarts. Dat zou dan nog kunnen worden uitgebreid naar andere richtingen.

Andere artikels in de ontwerpakte garanderen nieuwe rechten voor de student, maar het is nog onduidelijk hoe deze in de praktijk moeten worden gebracht. Zo laat het decreet studenten toe om een periode in het buitenland te studeren, maar is daarbij niet geregeld hoe de studiefinanciering voor deze studenten moet geregeld worden. Daarnaast voert het decreet een vorm van studiebegeleiding in, waarbij nieuwe studenten na de eerste examenperiode in januari een gepersonaliseerde evaluatie krijgen. De studentenkoepel stelt zich echter de vraag wat dat dan precies inhoudt en of deze evaluatie verplicht is.

Voor het overige is het markant dat de Franse Gemeenschap er alles aan probeert te doen om de sociale opdracht van het hoger onderwijs te benadrukken. Veel artikels zijn dan ook eerder engagementsverklaringen, zoals de plicht om de studenten op te voeden tot "kritische burgers", dan juridisch afdwingbare normen. Het ontwerpdecreet bevat bijvoorbeeld ook een verbod op oneerlijke concurrentie door middel van reclame. De overheid zou zelfs subsidies kunnen inhouden wanneer de universiteiten hiermee over de schreef gaan.

Vive l'académie!

De Bolognaverklaring van 1999 had als bedoeling om toch minstens enige duidelijkheid te scheppen in de lappendeken van onderwijsinstellingen. Voor ons land was vooral de vreemde positie van de tweecycli-opleidingen aan de hogeschool een probleem. Zij zouden van een 'academisch niveau' moeten zijn, maar worden wel gedoceerd aan een hogeschool, die onderzoek niet als hoofdplicht heeft. Er moet dus een manier gevonden worden om ook de hogescholen toe te laten masters op te leiden die mee kunnen draaien in een geharmoniseerde Europese ruimte.

Terwijl men in andere landen minder geslaagde oplossingen heeft bedacht, zoals het opwaarderen van alle hogescholen tot universiteiten, werd in Berlijn de Vlaamse Gemeenschap geprezen voor de manier waarop universiteiten en hogescholen samenwerken in associaties. Zoals bekend is de K.U.Leuven daar als grote overwinnaar uitgekomen, nadat zowat alle katholieke hogescholen in Vlaanderen voor de Alma Mater kozen. Datzelfde principe wordt nu ook in de Franse Gemeenschap gehanteerd.

Het grote verschil is echter dat het decreet toelaat dat meerdere universiteiten kunnen toetreden tot één associatie, wat in Vlaanderen niet kan. Dat is begrijpelijk: de Franse Gemeenschap telt maar liefst tien universitaire instellingen. Het zou waanzin zijn om daar tien associaties — die de naam 'académie' zullen krijgen — rond te bouwen. Hogescholen sluiten zich dan verder aan bij deze academies. Daarenboven is het decreet zo geformuleerd dat er eigenlijk maar maximaal drie academies kunnen ontstaan: één rond de Universiteit

Catholique de Louvain (UCL, katholiek), één rond de Université Libre de Bruxelles (ULB, vrijzinnig) en één rond de Université de Liège (ULg, officieel). Alle andere universiteiten hebben intussen reeds min of meer hun keuze gemaakt voor één van deze drie polen.

Nu is het de beurt aan de hogescholen om een keuze te maken. Het ziet er daarbij naar uit dat de samenwerking opnieuw eerder ideologisch dan logisch vorm krijgt. In hoeverre het decreet trouwens in overeenstemming is met de grondwettelijke vrijheid van onderwijs — één van de stokpaardjes van de Leuvense rector Oosterlinck tijdens de Vlaamse associatiediscussie — is nog maar de vraag. Ook andere argumenten spelen mee: de vakbonden vragen zich af of een academie die bestaat uit officiële en vrije instellingen wel kan functioneren, omdat het statuut van het personeel verschillend is.

Als de Franstaligen eerst naar Vlaanderen hebben gekeken om inspiratie op te doen, is het niet totaal ondenkbaar dat nu het omgekeerde zal gebeuren. Na een aantal jaren zal de werking van de associaties bij ons worden geëvalueerd. Zo is het niet onmogelijk dat de associaties rond de LUC en de VUB als te klein zullen worden beschouwd. Een oplossing zou kunnen zijn om universiteiten toe te laten samen een associatie op te richten. Ook de vreemde positie van de K.U.Brussel, dat weliswaar samenwerkt met de K.U.Leuven, maar decretaal gezien niet tot een associatie mag toetreden, zou dan verholpen kunnen worden.

(tl)

Kardinaal Danneels, Karel Vinck, André Oosterlinck... en u!

In zijn openingstoespraak kaartte rector André Oosterlinck aan dat de interne structuur van de K.U.Leuven verouderd is en dringend aan vernieuwing toe. Vanaf deze week bestudeert Veto wat er dan wel veranderd moet worden en in welke richting. Daarvoor zullen we mensen uit de verschillende geledingen van de universiteit aan het woord laten.

Laurens De Koster

De K.U.Leuven is niet zomaar een KMO. De structuur is dan ook navenant ingewikkeld. Op het eerste zicht lijkt de structuur vrij goed op die van een groot bedrijf met verschillende afdelingen, maar de zaken worden nog enigszins bemoeilijkt door de verschillende inspraak- en overlegorganen waarin vooral studenten en personeel zetelen.

Aan de top van de K.U.Leuven staat de Inrichtende Macht. Dit orgaan wordt voorgezeten door kardinaal Danneels en bestaat verder uit de Vlaamse bisschoppen en een aantal leken. Het heeft officieel een aantal belangrijke taken, maar in de praktijk heeft het weinig betekenis. Meestal bekrachtigt de Inrichtende Macht immers gewoon de beslissingen die andere organen hebben genomen.

Buitenwereld

De Raad van Beheer is juridisch de essentie van de K.U.Leuven. Officieel bestuurt zij de universiteit en zij vertegenwoordigt de K.U.Leuven naar de buitenwereld toe. Ook de Raad van Beheer heeft tegenwoordig weinig reële beslissingsmacht over het beleid van de universiteit. In de Raad van Beheer zetelt onder andere Karel Vinck.

De Academische Raad is de plaats waar de meeste belangrijke beslissingen worden genomen aan de K.U.Leuven. Het is ook het belangrijkste "democratische" orgaan aan de universiteit: naast de rector en enkele van zijn medewerkers zetelen in de Academische Raad alle decanen — die hun faculteit vertegenwoordigen —, drie vertegenwoordigers van het AAP-BAP (assistenten in mensentaal) en vier studentenvertegenwoordigers.

Omdat de Academische Raad soms beslissingen moet nemen over nogal technische materies, zijn er verschillende adviesorganen. In de eerste plaats is dit de Onderwijsraad, waar de meeste beslissingen in verband met — je raadt het al — onderwijs worden voorbereid. Ook in de Onderwijsraad is er plaats voor vertegenwoordigers van de verschillende universitaire geledingen. Daarnaast zijn er nog meer kleine adviesorganen, sommige permanent, andere met een specifieke opdracht, zoals de BaMa-stuurgroep, de Vaste Werkgroep Curriculumhervorming en ga zo voort.

CEO

De bekendste figuur aan de universiteit is natuurlijk de rector. André Oosterlinck is zowat de CEO van de K.U.Leuven: hij is de eindverantwoordelijke voor de uitvoering van het volledige universitaire beleid. Hij wordt voor een periode van vijf jaar verkozen door alle profen en een aantal vertegenwoordigers van studenten en assistenten. André Oosterlinck trad aan in 1995 en werd in 2000 herkozen. In 2005 zijn er dus opnieuw verkiezingen, maar daarbij zal Oosterlinck niet opnieuw kandidaat zijn: een rector mag maar twee termijnen doen.

De rector staat niet alleen in voor het dagelijks bestuur van de universiteit: hij mag een ploeg rond zich verzamelen. Het Gemeenschappelijk Bureau (GeBu) bestaat uit de rector zelf, vier vice-rectoren (één voor humane, exacte en biomedische wetenschappen en de campusrector van de KULAK), de Algemeen Beheerder en drie coördinatoren. De Algemeen Beheerder houdt zich bezig met het financiële bestuur van de universiteit, en de drie coördinatoren trekken aan de touwtjes als het gaat om respectievelijk studenten-, onderwijs- en onderzoeksmaterie.

Los van de universiteit is er ook nog de Raad voor Studentenvoorzieningen. Die neemt de beslissingen over de sociale sector van de K.U.Leuven en heeft dus onder andere Alma, de K.U.Leuven-residenties en Velo onder zijn bevoegdheid. Hoewel de Raad voor Studentenvoorzieningen voorgezeten wordt door de coördinator studentenbeleid heeft de universiteit hier niet rechtstreeks iets te zeggen, wat ook blijkt uit de samenstelling: vijf vertegenwoordigers van de universiteit, vijf studentenvertegenwoordigers en vijf vertegenwoordigers van het personeel van de sociale sector.

GEEN NIEUWE STUDENTENRESIDENTIE IN SCHAPENSTRAAT

Bouwaanvraag Opus Dei afgekeurd

Als het aan de stedenbouwkundige dienst van de stad Leuven ligt, komt er geen nieuwe studentenresidentie in de Schapenstraat 29. Zo halen de krakers, die het pand momenteel bezetten, na tal van bezwaarschriften hun gelijk.

Joris Beckers

Sinds het begin van het academiejaar volgt Veto de problematiek rond de omstreden bouwaanvraag voor een studentenresidentie in de Schapenstraat op. De Coöperatieve voor Culturele Centra (CCC), een aan het Opus Dei gelieerde vereniging, had een bouwaanvraag ingediend, die tot de verdrijving van de krakers en hun Sociaal Centrum zou leiden. Na de bespreking op het College van burgemeester en schepenen, werd de coöperatieve vorige week echter op de hoogte gebracht van de weigering.

Aan de basis van de weigering liggen de woonbestemming van het ontwerp en het

te grote bouwvolume, waardoor de Schapenstraat een te gesloten karakter zou krijgen. Het gevolg zou verminderde sociale controle en problemen met de levendigheid van de straat zijn.

Op de dienst Ruimtelijke Ordening kwamen na de aanvraag 26 bezwaarschriften binnen, waaronder een aantal petitie's. Enkele van de klachten werden weerhouden voor het openbaar onderzoek dat daarop volgde. Bezwaren tegen de aard van de aanvrager werden weerlegd, omdat dit niet de bevoegdheid van de dienst is.

De bouwaanvraag was opgesteld onder de vorm van een recyclageplan. Het huidige gebouw zou gemoderniseerd worden. Ruimtelijke Ordening vatte de plannen echter als een uitbreiding op. Het project had immers een enorme bouwdiepte en een serieuze vergroting in vloeroppervlakte voor ogen. Bovendien zijn er bezwaren tegen de oriëntering van het gebouw. Volgens de plannen wordt een achterpoort in de tuin de hoofdingang en daar was het achterliggende STUK het niet mee eens. Een aanpassing van

de bestaande plannen zal dus niet volstaan voor een nieuwe aanvraag.

Bij de CCC is men reeds op de hoogte van de weigering. Een medewerker liet weten dat men volop bezig is het dossier te bestuderen en dat er daarna een beslissing komt over eventuele nieuwe bouwplannen. De coöperatieve heeft 30 dagen de tijd om beroep aan te tekenen bij de provincie.

Voorlopig lijken de activiteiten van de krakers en hun Sociaal Centrum dus niet in gevaar te komen, al waren ze daar lange tijd niet gerust in. Vorige week nog kreeg de Veto-redactie bezoek van een delegatie krakers, die in niet mis te verstane bewoordingen hun ongenoegen uitten over de naar eigen zeggen niet-objectieve berichtgeving in Veto. Vorige week liet het *Leuven Underground Press Agency* weten het St. Pietersziekenhuis en de St. Servatiusstraat 1 van slagzinnen voorzien te hebben. Beide gebouwen staan al lang op het actielijstje van de krakers. Met de actie willen ze andermaal hun onvrede met het sociale beleid van stad en land tot uiting brengen.

Sinds het begin van deze jaargang volgt Veto de problematiek rond het krakerspand in de Schapenstraat 29 en de bouwaanvraag van de Coöperatieve voor Culturele Centra (CCC) op. In het eerste nummer werden de betrokken partijen aan het woord gelaten. In de tweede Veto van het jaar gingen we op bezoek bij al bestaande residenties met Opus Dei-banden in het Leuvense — Steenberg en Arenberg. In de Schapenstraat wil de CCC namelijk een nieuwe residentie bouwen ter vervanging van die residentie Arenberg. De tweede bouwaanvraag in enkele jaren tijd is nu door Ruimtelijke Ordening afgekeurd. Het artikel hiernaast licht de huidige stand van zaken betreffende de problematiek toe.

"We kunnen 's avonds voor de spiegel staan"

De dopingproblematiek kwam de jongste weken weer volop in de aandacht. Veto volgt de actualiteit op en hengelde naar de mening van professor Peter Hespel omtrent doping, zijn gevolgen en wat er aan te doen.

Ben Deboeck

Peter Hespel is professor in de inspanningsfysiologie en begeleidt onder meer de Belgische wielploeg Quickstep-Davitamon en de nationale selecties van de Belgische Wielerbond, die geregeld tests komen afleggen in Leuven.

Veto: Wat is doping juist, wanneer wordt een product als doping bestempeld?

Professor Peter Hespel: «Er zijn verschillende definities van doping, maar degene die het IOC (Internationaal Olympisch Comité, db) gebruikt, is de volgende: elk product dat op de dopinglijst staat, is doping... Het is een Raad van Wijzen die deze lijst samenstelt, met name de WADA (World Anti-Doping Agency, db), die na bestudering van de producten beslist het al dan niet als doping te kwalificeren.»

Veto: Wat is het eigenlijke effect van doping, is er eigenlijk altijd een positief effect?

Hespel: «Het is onomstotelijk bewezen dat middelen als EPO, dat de zuurstofopname door de spieren verhoogt, de prestaties gevoelig verbeteren. Atleten die hun opname met tien procent kunnen verhogen, zien hun VO₂max — de maximale hoeveelheid zuurstof die kan worden opgenomen per kilogram lichaamsgewicht — ook met tien procent stijgen. Vaak worden er echter producten gekocht via Internet om op eigen houtje toe te dienen. Groeihormoon — dat het vetpercentage reduceert en niet op te sporen is — wordt vaak langs deze weg aangeboden. De kwaliteit van dergelijke producten is natuurlijk bedenkelijk, soms is er zelfs geen enkel spoor van het vermelde product in terug te vinden.»

Veto: Wat wordt er tegenwoordig vooral genomen?

Hespel: «Amfetamines en groeihormonen worden nog wel op grote schaal gebruikt bij amateursporters en recreanten, maar niet bij meer professionele sportlui. Althans niet in competitie, het zou me niet verbazen dat er nog wel amfetamines genomen worden om zichzelf tot trainen aan te zetten. Er is natuurlijk een voortdurende evolutie, denk maar aan de nieuwe variant van EPO, (ARA)NESP, dat al enkele keren werd aangetroffen.»

Exponentieel

Veto: Zijn er al gevolgen op lange termijn van dopingproducten bekend?

Hespel: «Dat verschilt natuurlijk van product tot product. Wanneer EPO bijvoorbeeld goed gedoseerd wordt, is het weinig waarschijnlijk dat er gevolgen op lange termijn zullen optreden, daar het eigenlijk een lichaamseigen stof is. Dat is natuurlijk een puur fysiologisch standpunt. Hetzelfde met NESP: leg de vraag of het een gevaarlijk product betreft voor aan eender welke hematoloog en hij zal je bevestigend antwoorden. Maar ik als fysioloog zou zeggen dat het geen gevaar inhoudt zolang het gecontroleerd toegediend wordt.»

Veto: Waarom wordt het wielrennen steeds zo geïsoleerd wanneer het over doping gaat?

Hespel: «Je kunt stellen dat universeel de meeste sporten te weinig gecontroleerd worden. Wielrennen gaat zo vaak over de tong, precies omdat de Internationale Wielerenbond zoveel inspanningen levert om doping te weren vergeleken met andere grote sporten. Sinds de dopingtour van 1998 is er echt wel veel verbeterd in het wielrennen. De voetbalbond anderzijds doet bijzonder weinig, hoewel het daar eigenlijk even evident, zonet evidentier, is dat ze zich

zouden doperen als je ziet om hoeveel geld het in dat wereldje draait. Een product als EPO zou voor voetballers nuttig zijn, aangezien het ze meer uithouding en kracht oplevert. In elke sport waar veel geld mee te rapen valt of grootse prestaties kunnen worden neergezet, zal er altijd wel iemand zijn die vals wil spelen.»

Veto: Hoe verklaart u de inmenging van veeartsen bij het doperen?

Hespel: «Het gebruik van verboden middelen is gewoonweg exponentieel in die wereld. Daar wordt al lang en georganiseerd gebruikt bij het vetmesten van vee. Bijvoorbeeld clenbuterol, een middel dat door zowat alle Oost-Duitse sprinters genomen werd zoals na de val van de Muur is gebleken, is een anabole, dat oorspronkelijk gebruikt werd om vet te mesten.»

Fractie

Veto: Zou men strenger moeten zijn qua selectiecriteria om producten op de dopinglijst te plaatsen?

Hespel: «Het is vaak afwegen of een product op de lijst thuisloft of niet en vaak bevindt men zich in een grijze zone. Een product als creatine staat er niet op, hoewel het weldegelijk spierversterkende eigenschappen heeft. De reden dat het niet op de lijst staat is dat het ook in normale voedingsproducten zit en bij een eventuele positieve controle dus niet kan worden uitgemakt of het al dan niet via de voeding is ingenomen. Net zoals dat bij cafeïne vaak het geval was, dat daarom nu dus niet langer tussen de verboden middelen prijkt.»

Veto: Moeten sportlui die betrapt worden strenger gestraft worden?

Hespel: «Je mag nooit vergeten dat het hier om de mensen hun beroep draait. Een schorsing van twee jaar komt dus overeen met twee jaar werkloosheid. Als je bedenkt dat je vaak maar een tiental jaar aan de top kan meedraaien, dan betekent zo'n bestrafing meteen een verlies van 20%. Je moet het aandeel van doping in een neergezette prestatie trouwens ook niet overdrijven: 95% van een prestatie is nog altijd het gevolg van talent en keihard trainen.»

«Versta me echter niet verkeerd: dopinggebruik is verkeerd, het kan en mag niet, maar een zondaar moet sereen bestraft worden nadat hij een fair proces heeft gekregen en moet nadien een tweede kans krijgen. Nu ziet men echter vaak dat atleten al op voorhand door de media schuldig bevonden worden. Kijk naar wat er twee jaar geleden in de Giro gebeurde: het ganse peloton had zagezegd gepakt, maar wat is er achteraf hard gemaakt van al die beschuldigingen? Hetzelfde gebeurt nu met

Museeuw, Planckaert en De Clercq in de zaak Landuyt — men spreekt natuurlijk liever over 'de zaak-Museeuw'. De media werden getipt door het gerecht. Zoiets zou zelfs niet bekend mogen worden vind ik. Dat men zo'n zaak in stilte onderzoekt en het bekend maakt wanneer iemand aangeklaagd wordt, maar toch niet zoals het nu gebeurd is! Het lijken wel criminelen, zoals ze behandeld worden.»

Veto: Kan men topsport beoefenen zonder doping?

Hespel: «100% zeker! De moeilijkste prestatie die er op de wereld bestaat is zonder zuurstof de top van de Mount Everest bereiken. Van de weinige mensen die ooit de top haalden, is er maar een kleine fractie die dit deed zonder zuurstof. Slechts enkelen zijn er dus tot in staat, maar ze bestaan wel degelijk...»

Honger

Veto: Hoe ziet u de toekomst? Denkt u dat doping algemeen aanvaard zal worden of dat het net uitgeroeid zal worden?

Hespel: «Het is een totale illusie dat we de sport ooit dopingvrij zullen krijgen. De mens heeft het bedriegen immers in zich, kijk maar naar de Grieken en de Romeinen; toen werd ook al van alles geslikt om de prestaties te verbeteren. Er zal altijd wel iemand zijn

die, door ambities of geldlust gedreven, het niet zo nauw met de regels neemt. Het andere uiterste — meer toelaten — zie ik ook niet gebeuren. De federaties zouden het niet kunnen verdedigen bij de fans dat ze dopinggebruik toestaan. Het IOC treedt immers steeds naar buiten in de — naïeve — zin van "wij zijn clean". Als je bovendien zou zeggen tegen de sportmensen "je doet maar", zullen er hoe dan ook doden vallen, ik denk dan aan wat Tom Simpson overkwam (de renner stierf tijdens de Tour de France op de Mont Ventoux aan de gevolgen van dopinggebruik, db).»

Veto: Dus dan toch maar de controles opdrijven?

Hespel: «Inderdaad, zeker buiten competitie moet er meer gecontroleerd worden. Een product als EPO is immers maar drie luttele dagen op te sporen. De overheid werkt nu wel aan een plan om dergelijke controles mogelijk te maken, maar wetgeving veranderen alleen is natuurlijk niet voldoende. Er zal daarnaast geld, veel geld, in de dopingbestrijding moeten worden gestopt. En dan kan je je natuurlijk de vraag gaan stellen of dopingbestrijding een prioriteit kan zijn als je het maatschappelijk prijskaartje ervan bekijkt. In Afrika creperen ze van de honger, terwijl wij zoveel geld aanwenden om enkele rijken te controleren...»

«Ik zou het liefst van al de jeugd-categorieën intenser gecontroleerd zien, we zijn immers maatschappelijk verplicht hen te beschermen. Het gebruik van anabolen bij kinderen van 14 à 16 jaar valt niet te ontkennen. Dit is echt misdadig en zware straffen — eerder tegen de aanzetters ervan — zouden hier zeer zeker op hun plaats zijn.»

Commotie

Veto: Is het niet gevaarlijk om als universiteit een wielerteam te begeleiden?

Hespel: «In elke beroepsdiscipline zie je misbruiken, betekent dit dat ze verboden moet worden? Verbied de politiek dan ook maar vlug! Wij testen de renners en stellen trainingsschema's op, verder gaat onze taak niet. Toen onlangs Quickstep-verzorger Dirk Nachtergaele zei dat "indien Museeuw doping zou nemen, ze dat aan de K.U.Leuven al lang zouden gezien hebben", is er wel even wat commotie rond ons geweest, maar dat was dan ook weer de uitvergroting door de media, natuurlijk, die het brachten alsof wij nalatig waren geweest. Maar ik ben er gerust in: we kunnen 's avonds voor de spiegel staan.»

foto's: Pieter Baert

"95% van de resultaten is nog altijd het gevolg van talent en keihard trainen"

Eerst vriend, dan pas roker

Als student kom je bijna onvermijdelijk met roken in contact. Sommigen roken zelf, de meeste anderen hebben rokers in hun kennissenkring en wie dan nog overblijft, gaat misschien wel eens op café. Speciaal voor deze mensen, en ook voor alle anderen natuurlijk, werkt het Medisch Centrum voor studenten dit jaar rond het thema roken.

Laurens De Koster & Ellen Permentier

Veto sprak met dr. Rikka De Roy van het Medisch Centrum; zij vertelde ons over de drie doelgroepen van de rook-campagne: tevreden rokers, rokers die willen stoppen en ontevreden niet-rokers. Als tevreden niet-rokers voelden we ons verwaarloosd, maar we wisten onze emoties te bedwingen en stelden onze eerste vraag:

Veto: *Waarom is rookpreventie dit jaar de prioriteit van het Medisch Centrum?*

Dr. Rikka De Roy: «Elk jaar werken we met studenten-gezondheidszorg — zowel de curatieve artsen als het preventief onderzoek voor eerstejaars — rond een bepaald thema. Vorige jaren was dat bijvoorbeeld faalangst of alcoholgebruik en dit jaar kozen we voor roken. Ten eerste weten we heel goed, en dat wordt ook beter en beter gedocumenteerd, wat de negatieve effecten zijn van roken. Studenten zijn zich daar wel van bewust, maar ondervinden er vaak geen directe gevolgen van.»

«Ten tweede is er het recht van de niet-rokers om in een rookvrije omgeving les te kunnen volgen, te eten en uit te gaan. Rook kan niet alleen bijzonder hinderlijk zijn, maar heeft ook nefaste gevolgen voor de gezondheid. Een niet-roker die in de horeca werkt bijvoorbeeld, ziet zijn levensverwachting dalen met vijf à tien jaar.»

Veto: *Wat gaat u allemaal doen rond het thema roken?*

De Roy: «We weten dat de meeste rokers beseffen dat roken ongezond is en we willen dat nog sensibiliseren. Het is wel niet de bedoeling dat we alleen zeggen "je moet stoppen", maar dat we vooral iets aanbieden. Veel mensen willen wel stoppen maar vinden het moeilijk, of zien nog niet voldoende redenen om ermee op te houden. Op die begeleiding willen we de nadruk leggen, omdat stoppen inderdaad niet eenvoudig is. Daarvoor hebben we onder andere onze website, waarop allerlei nuttige tips staan voor rokers die willen stoppen. Zo vind je er een stappenplan dat echt gemotiveerde mensen moet helpen om van de sigaret af te blijven. Ook voor niet-rokers staan er suggesties om om te gaan met rokers in hun omgeving zonder conflicten te krijgen. Je vrienden zijn immers eerst vriend en dan pas roker.»

Veto: *Is er geen nood aan persoonlijke begeleiding voor rokers die willen stoppen?*

De Roy: «Inderdaad. Daarom richten we ook een rookstopcursus in. Dat zijn tien sessies in een groep van tien à vijftien studenten. Ik zal die groepen zelf begeleiden, maar het is niet de bedoeling dat ik daar ga lesgeven en dat de studenten braafjes luisteren en ja knikken. Het zal eerder zo zijn dat ik als moderator optreed en dat de groep ervaringen uitwisselt.»

Baksteen

Veto: *Is het niet te laat om over roken te beginnen aan de universiteit?*

De Roy: «Eigenlijk wel. Het is natuurlijk veel beter om ervoor te zorgen dat de mensen nooit beginnen met roken en daarom zouden we ons op alle leeftijds-categorieën moeten richten: vanaf de middelbare — en zelfs de lagere school. Als die campagnes op jongere leeftijd hun vruchten beginnen af te werpen, zal het aantal rokers hopelijk verminderen. Ze daar

tegenhouden zal echter nooit volstaan, er zullen toch altijd mensen beginnen met roken en daarom is wat wij nu doen ook noodzakelijk.»

«De studentenpopulatie is een speciale groep. Het gaat om volwassenen met een eigen verantwoordelijkheid en ze zijn over het algemeen moeilijk beïnvloedbaar. De gezondheidsrisico's die samenhangen met roken dreigen immers nog niet als een baksteen boven hun hoofd. Het enige waar ze soms last van hebben, is dat ze bijvoorbeeld sneller vermoeid geraken bij het joggen. Het imago speelt ook een belangrijke rol in het rookgedrag van studenten: door te roken komen ze gemakkelijker met mensen in contact. En bij meisjes speelt vooral de gewichtspereceptie mee. Ze denken dat ze magerder worden door te roken. Dat is niet zo, al komen sommige meisjes wel een aantal kilo's bij na het stoppen, maar dat kleine nadeel weegt natuurlijk niet op tegen een verbeterde gezondheid.»

Veto: *Hoeveel studenten roken er eigenlijk?*

De Roy: «Volgens de laatste metingen van het Preventief Gezondheidscentrum is dat bij de eerstejaars ongeveer twintig procent. Dat is beduidend minder dan de gemiddelde bevolking, waar het rond de dertig procent ligt. Op zich is het positief dat studenten minder roken, maar die groep blijft wel belangrijk omdat het mensen zijn die later in maatschappelijk belangrijke functies terecht komen, zoals het onderwijs en hoge posities in het bedrijfsleven. En vaak is het niet evident dat rokers een rookvrij beleid voeren.»

www.kuleuven.ac.be/gezondheid

Er worden twee rookstopcursussen georganiseerd. De middagcursus start op 31 oktober om 14u, de avondcursus op 27 oktober om 20u. Deelname kost 60 euro. Inschrijven kan in het Preventief Gezondheidscentrum, Van Dalecollege, Naamsestraat 80.

HET ROOKBELEID VAN DE UNIEF

Rokers buiten!

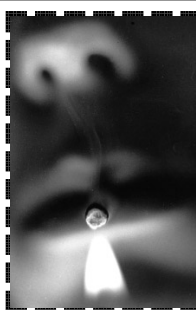
Waar is de tijd dat studenten en prof tijdens de pauze gezellig samen een sigaretje rookten in de aula? Dit is voorgoed verleden tijd als het aan de Preventiedienst van de K.U.Leuven ligt. Meer zelfs: binnenkort is roken verboden in alle universiteitsgebouwen.

Jos Van Neck van de Preventiedienst stond ons te woord om meer uitleg te geven over de toekomst van rokers aan de K.U.Leuven — onder een afdakje op straat — en ook over hun huidige situatie.

Veto: *Hoe zit het eigenlijk met het rookbeleid van de K.U.Leuven?*

Jos Van Neck: «Momenteel hebben we een aantal basisinstructies die gebaseerd zijn op de wettelijke regeling. Dat houdt in dat er een rookverbod heerst in alle gebouwen waar studenten les volgen of aanwezig kunnen zijn. Aan de hoofdingang van de meeste universiteitsgebouwen hangt een sticker die een rookverbod aanduidt.»

«We zijn wel bezig om, in overleg met het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk, een vernieuwd rookbeleidplan uit te werken tegen begin 2004. Daarmee zouden we een stap verder willen gaan, en ook de locaties waar personeel aanwezig kan zijn uitroepen tot rookvrij gebied. Aan alle gebouwen zou weliswaar een overdekte rookgedoogzone blijven bestaan.»

Roken aan de K.U.Leuven

Vorige week mocht professor Blanpain in Veto komen waarschuwen voor de gevaren van passief roken en zijn gal spuwen op niet-hoffelijke rokers. Omdat Veto bezorgd is om zijn lezers, vroegen wij ons af: «Zijn niet-rokers opgejaagd wild aan de K.U.Leuven? Of worden de rokers stelselmatig gediscrimineerd?» We zochten het uit.

Asbakken

Veto: *Betekent dit dat er niet meer gerookt mag worden in de universiteitsgebouwen?*

Van Neck: «We moeten deze maatregelen nog uitwerken in een werkgroep, die er vorm aan zal geven. Het is wel de bedoeling alle gedoogzones inderdaad buiten de gebouwen te voorzien.»

Risico's

Veto: *Verwacht u veel weerstand tegen deze plannen?*

Van Neck: «Ik hoop dat we zo weinig mogelijk weerstand zullen ondervinden, vooral omdat we ook een aantal begeleidingsmaatregelen zullen invoeren. Om ervoor te zorgen dat het aantal rokers vermindert, zal er een rookstopprogramma aangeboden worden aan het personeel.»

Veto: *Zijn er veel rokers onder het K.U.Leuvenpersoneel?*

Van Neck: «In samenwerking met de arbeidsgeneeskundige dienst hebben we enkele statistieken verzameld en daaruit blijkt dat de K.U.Leuven vrij goed scoort in vergelijking met het gemiddelde. Bij de vrouwelijke personeelsleden rookt ongeveer twaalf procent, bij de mannen is dat iets meer: zo'n zeventien procent.»

Veto: *Hoe verklaart u die lage cijfers?*

Van Neck: «Ik vermoed dat een deel van ons personeel zich sterk bewust is van de risico's die gepaard gaan met roken, omdat ze bij onderzoek betrokken zijn, maar dit is slechts een gissing. Waarom ik dit denk? Omdat we onder andere ook merken dat het academisch personeel nog iets minder rookt dan het administratief en technisch personeel.»

Veto: *Waarom deze verstrenging in het rookbeleid?*

Van Neck: «Ons vorige plan was op zich een goed plan, maar soms liep het mis met de uitvoering ervan. Het feit dat de gedoogzones in de gebouwen bijvoorbeeld niet zo goed afgebakend waren, leidde meer en meer tot spanningen tussen rokers en niet-rokers. Daar moet ik trouwens bij toegeven dat wij ook de fout hebben gemaakt om een algemeen rookverbod in te stellen in de gebouwen, maar tegelijkertijd toe te staan dat er asbakken aanwezig zouden blijven. Dat was een beetje contradictoerisch.»

«Ten tweede was het toezicht op de naleving van het rookverbod vrij moeilijk te organiseren en zijn er ook risico's verbonden aan stiekeme rokers. Ik denk dan aan brandgevaar en beschadigingen van de vloerbekleding. Die laatste problemen kunnen we echter niet oplossen door enkel te zeggen dat roken verboden is en daarom begeleiden we dit met een sensibiliseringscampagne. We willen goede afspraken maken met alle lagen van de geledingen, beleidsverantwoordelijken en studentenverantwoordelijken. In de werkgroep zullen we streven naar een consensus met al die groepen en pas daarna gaan we die verstrenging invoeren. Verstrenging is dus de doelstelling, maar we willen er vooral een breed draagvlak voor creëren, zodat het plan degelijk wordt opgevolgd. Met de nodige begeleiding, maar ook met de nodige sancties.»

(ldk)

Water in de aanval

Wij zijn steeds bereid de grenzen van ons denken op te zoeken. Hier toe trokken we op donderdag 9 oktober richting Parkstraat, waar professor Busson het vak *Inleiding tot de organische farmaceutische scheikunde* doceert aan studenten van de tweede kandidatuur Farmacie. Welkom in de wondere wereld der wetenschap.

Herman Loos

Exacte wetenschappen hebben ons nooit kunnen boeien, dat geven we grif toe. De fascinatie voor kleine deeltjes, die je afzonderlijk niet kunt zien, maar die als door een speling van het lot samenklitten tot — we zeggen maar wat — een smakelijke kebab is ons nagenoeg onbekend. Zolang we onze tanden erin kunnen zetten, zijn wij reeds tevreden. Gisteren zette Veto echter de bloemetjes buiten, met als gevolg dat de bijtjes vandaag gezwind in ons hoofd steken. De ideale gelegenheid voor een inwijding in de farmaceutische wetenschappen, dachten wij. Met een beetje geluk brouwen we binnen enkele uren onze eigen anti-kater-

drank, tegen een zacht prijsje te verkrijgen op de redactie.

Het lokaal AV 03.12 vinden wij door een stroom meisjes naar binnen te volgen. In de aula komen een vijfenzeventigtal studenten samen. Ik tel tien personen van het mannelijk geslacht, mezelf inbegrepen. Een jongedame komt naast mij zitten, maar besluit na een minuutje lager gelegen oorden op te zoeken. Voorlopig hangt er geen chemie in de lucht.

Oprisping

Professor Busson treedt energiek het lokaal binnen, bindt zich een micro voor en begint als een wervelwind aan de les. Wij horen de woorden viscerale bialcohol vallen, of toch iets wat er verdacht veel op lijkt. Onze aandacht is getrokken. Na een tweetal minuten staat het bord reeds volgekalkt met reacties, verbindingen en formules. Onverstoorbaar raast de goede man verder, hoe wel het geroezemoes op geen enkel moment ophoudt. Aan ons gaat de inhoud grotendeels voorbij wegens een ontoereikende woordenschat. Liefhebbers van diastereoisomeren zullen ons ongetwijfeld een nitwit vinden.

Terwijl onze gedachten afdwalen, wordt dieper ingegaan op de geheimen van oxidaties bij alkenen. "Ik voeg twee waters toe!", horen wij een druk gesticulerende docent vertellen. Hadden we dat gisterenavond ook maar gedaan. Plots wordt er een vraag gesteld vanuit de voorste gelederen. Een bondige uitleg over het toevoegen en neutraliseren van zuur wordt de zaal in geworpen. Wij kunnen een oprisping nauwelijks bedwingen. Ondertussen treedt een jongedame binnen. Ze zal een twintigtal minuten zitten kwebbelen met een vriendin, om dan terug te verdwijnen. Ongegeneerd! Onze vriend Busson is blijkbaar meer gewoon; zijn reacties verschijnen nog steeds enkel op het bord.

De les vervolgt met de ozonalyse als onderwerp, volgens de prof een zachte doorbraak. Wij hebben uiteraard geen flauw idee wat de man bedoelt. "Ik kan een voorbeeldje geven dat direct alles duidelijk maakt!", orakelt hij. Dit is natuurlijk ijdele hoop. De mededeling dat water langs deze of gene kant aanvalt brengt ons even in verwarring. Was er nu in de toekomst een oorlog om water, of een mét water? Of is dit weer een van die zaken die je symbolisch moet opvatten? Het antwoord komt helaas niet uit de lucht vallen. Even later wekt het woord electrofiel enige spanning op in ons geteisterde brein. We mogen er in het post-Dutrouxtijdperk niet aan denken welke perversiteiten sommige mensen in zich dragen.

Radicalen

Het wordt ons stilaan duidelijk dat de interactie in deze les zich dicht bij het nulpunt bevindt. De prof geeft op een klasieke, droge manier les aan een strak tempo. Zijn energieke enthousiasme straalt niet af op zijn studenten. Voorbeelden die tot de verbeelding spreken zijn niet aan de orde, evenmin als een jolig wetenschappersmopje. Of toch geen dat wij op die manier wisten te verstaan. Hij verwijst om de haverklap naar de handleiding, zijnde het boek 'Inleiding in de bio-organische chemie'. Een mooi boek van zo'n 300 pagina's met massa's blauwe kadertjes en figuurtjes om uren naar te staren. Wij zijn alvast niet jaloers op onze collega's-voor-één-dag die dit binnen enkele maanden

mogen doorworstelen.

De les, die normaal anderhalf uur duurt, wordt niet onderbroken voor een pauze. We krijgen het steeds moeilijker om het hoofd er bij te houden. "Je moet dit experiment in het donker uitvoeren zodat er geen radicalen ontstaan", geeft de prof ons mee. Hadden de onderhandelaars van wijlen de Volksunie daar eens aan gedacht tijdens de onderhandelingen over het Egmontpact. Dat zou ons radicaal een Blok aan het been schelen! De klok tikt gezapig voort en de studenten beginnen in te pakken. Het geluid neemt nu festivalproporties aan. Maar dat is zonder professor Busson gerekend, die onverstoort verder babbelt tot de tijd vol is. Terwijl het einde nabij is, stijgt de hitte ons naar het hoofd. Vlug naar buiten en twee waters toevoegen.

Steekkaart 'Inleiding tot de organische farmaceutische scheikunde'

Prof? Prof. Dr. Boussen

Wie? Tweede kandidatuur Farmacie, 75 studenten

Waar? AV 03.12

Wanneer? Donderdag van 10.45u tot 12.15u en vrijdag van 9u tot 10.30u

Wil je veto's visitatiecommissie ook bij jou in de les op bezoek hebben? Ken je een prof die elke les tot een amusementsshow maakt? Laat het ons weten op veto@veto.be en misschien komen we ook bij jou langs.

Beter een goede buur dan een verre vriend

12 oktober was de nationale "dag van de buur". Een dag om je buurman of -vrouw eens extra in de bloemetjes te zetten. Ook de Leuvense kotstudenten hebben burens. In vele gevallen zijn deze burens zelf ook student, soms — steeds minder — is het de kotmadam of ook wel eens vader en moeder met kroost. Eén op de twee Leuvenaars (met domicilie in Leuven) leeft echter op zijn of haar eentje. Dit aantal is schrijnend hoog. Vaak is deze eenzame buur een man op vrouw of leeftijd, veelal verstoten door de gemeenschap omdat ze niet 'snel' genoeg meer zijn. Bejaarden worden dagelijks geconfronteerd met het verwerken van verlies. Een onmogelijke opdracht wanneer je er alleen voor staat. "Waardig ouder worden" blijkt dan ook alles behalve een evidentie.

Bravo (Buren met Respect en Aandacht Voor de Omgeving) riep vorige week de kotstudenten uit eerste kan op om hun nieuwe burens een bezoekje te brengen. De oproep gebeurde in de vorm van een bescheiden toneeltje bij aanvang van de les. "Studenten hebben een ander leefritme en dat scheidt soms problemen, maar er is ook veel begrip aanwezig", aldus Bravo. "Als die student eens helpt om die zware vuilniszak buiten te zetten, groeit er aangenaam contact. Hou je een kotfeestje, geen probleem, maar verwittig op voorhand je buur met alweer een bezoekje." Een kleine moeite voor u betekent misschien een wereld van verschil voor de buurt! Verder heeft een student ook kotgenoten, je dichtste buur zeg maar. Een goede kotsfeer kan wonderen doen en van Leuven een tweede thuis maken. Een sfeer waaraan we later, wanneer we allen groot en sterk zijn, gegarandeerd met veel nostalgie zullen terugdenken.

(rl)

Voor meer info: www.bravo-actie.com

Veto geeft drie duotickets weg voor BUSCEMI op 16 oktober in Silo. Stuur als de bliksem een mailtje naar alfaset@chello.be

"Spruitjes met stukjes hesp van mijn mama"

Bij ons weten is Stijn Bormans de eerste preses ooit die voor de fotoshoot een levende kip trachtte te vangen. Het beest was hem uiteindelijk te vlug af en zocht haar heil in de Heverleese bossen. Stijn toonde zich echter een sportief verliezer, wat maar weer eens bevestigt: deelnemen is belangrijker dan Wina!

Hannes Dedeurwaerder

Veto: Bevestig of verwerp het cliché dat je preses bent geworden om dat later op je cv te kunnen zetten.

Stijn Bormans: «En om door Veto geïnterviewd te kunnen worden, zeker (lacht)? Ik heb het natuurlijk niet voor mijn cv gedaan. Ik was reeds twee jaar actief in het presidium van Wina, zodoende had ik wel al wat ervaring. Eén jaar *eerstekamering*, het jaar daarop de organisatie van grote activiteiten, zoals fuiven. Ik vind het namelijk fijn om dingen te organiseren voor mensen. Dat presidium vervolgens mogen begeleiden als preses en weten waar iedereen in zijn functie zowat mee bezig is, vind ik dan ook bijzonder leuk om te doen. Het is gewoon eigenlijk een stapje verder.»

Veto: Moet je dan ook het goede voorbeeld geven? Altijd naar de les gaan bijvoorbeeld?

Stijn: «Naar de les gaan zeker niet. Iedereen maakt dat een beetje voor zichzelf uit. Het zou een beetje dom zijn om naar de les te gaan als de preses dat doet, of omgekeerd. Of ikzelf veel naar de les ga? Euh, soms wel en soms niet. Meestal wel eigenlijk. Vooral als je in het laatste jaar zit, is dat gemakkelijker: je hebt soms maar één vak per dag.»

«Wat de voorbeeldfunctie betreft op de verschillende activiteiten: ik vind dat je als preses niet het varken moet gaan uithangen. Eigenlijk denk ik dat niemand dat zou moeten doen. Toch niet te extreem, bedoel ik.»

Veto: Maakt het een verschil uit of de preses mannelijk of vrouwelijk is?

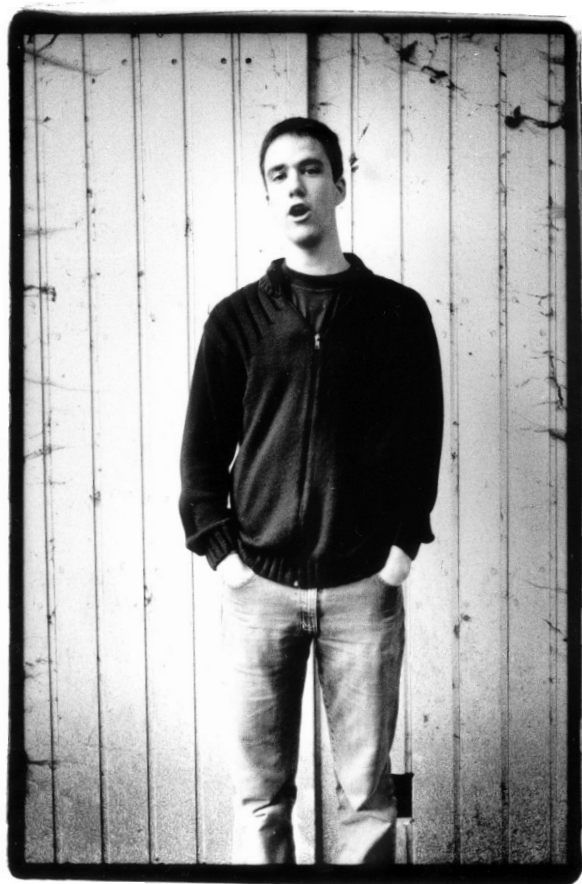
Stijn: (denkt na): «In feite niet. Je moet gewoon capabel zijn om leiding te kunnen geven, een vergadering te kunnen voorzitten. Zowel mannen als vrouwen zijn daartoe in staat. Ik ben meegeweest op LOKO-weekend en daar waren zowel vrouwelijke als mannelijke presessen aanwezig. Dat bewijst dat beide in staat zijn om die functie uit te oefenen. Wina zelf heeft in het verleden

twee of drie vrouwelijke presessen gehad.»

«Het is wel zo dat veel meer jongens dan meisjes deze richting volgen. Zeker wat informatica betreft, is dat een schrijnende vaststelling. Hoe dat komt? Misschien omdat jongens veel liever achter een computer zitten?»

Veto: De preses mag dan man of vrouw zijn, denk je dat hij of zij ook meer macht heeft dan de gewone student?

Stijn: «Ergens wel, denk ik. Als je bijvoorbeeld een aanvraag moet indienen bij de faculteit, in het kader van een activiteit, en je kan die ondertekenen met 'preses', dan geeft dat waarschijnlijk wel een zekere meerwaarde. Voor de rest heb je veel meer connecties: op Kringraad leer je bijvoorbeeld

(foto Pieter Baert)

andere presessen kennen en uit die contacten vloeit misschien wel wat macht voort of kun je misschien sneller wat gedaan krijgen. Ik voel mij in ieder geval zeker niet belangrijker dan andere studenten.»

Veto: Evenjes piepen achter het gordijn: kan je het presesschap combineren met een relatie?

Stijn: (lacht) «Dat weet ik eigenlijk niet, aangezien ik geen vriendin heb. Waarschijnlijk wel. Misschien kan ik je daar in de loop van het jaar wel een duidelijker antwoord op geven.»

«Ik zou, net als de preses van vorige week (Sofie Vrijsen van *Historia*, hd), ook niet weten of macht erotiseert. Andere mensen, die met de preses in contact komen, kunnen wellicht beter antwoorden op die vraag. Misschien kijken sommige mensen wel op naar mij. Maar ik denk dat die erotische uitstraling wat overroepen is. Je moet misschien een tweede Vetoreeks opstarten: een interview, enige tijd na het eerste. Misschien kunnen we dan als preses wel zeggen of we erotische uitstraling hebben, als iedereen ons in de krant heeft zien staan.»

Veto: Hoe hebben je ouders gereageerd op je presesschap?

Stijn: «In het begin waren ze wel wat ongerust omdat ze dachten dat het heel veel werk zou inhouden, maar ze wisten dat ik al twee jaar in het presidium had gezeten, dat ik toen ook veel gewerkt heb en dat ik niettemin erdoor was. Uiteindelijk hebben ze me wel gesteund, maken ze er helemaal geen probleem van. Ze zijn ook wel trots op mij, denk ik. Op familiefeesten laten ze dat wel eens horen.»

Veto: Liggen de studenten nog wakker van het presidium? Zijn er voldoende mensen bij betrokken?

Stijn: «We zijn met zo'n vijftientwintig in het presidium en voorlopig verloopt alles vlot. We zijn natuurlijk nog maar een drietal weken bezig, maar ik heb er goede hoop op dat onze ploeg goed zal blijven draaien. Dus we

hebben in ieder geval voldoende medewerkers. Het is wel zo dat er, vooral binnen informatica, minder mensen naar activiteiten komen. Wellicht komt dat omdat sommigen liever achter hun computer blijven zitten dan uitgaan. Op onze openingsfuif was wel veel volk, dus als we in de toekomst

misschien wat meer reclame maken, zal er ook veel volk blijven komen.»

Veto: Zijn er binnen het presidium taken die jij moeten uitvoeren, maar die je wel eens aan anderen zou durven overlaten?

Stijn: (denkt lang na) «Het is natuurlijk wel de taak van de preses om zaken te delegeren, wat overzicht te bewaren en ervoor te zorgen dat alles in orde komt. Voor fuiven laten we lijsten rondgaan waar medewerkers hun naam kunnen op invullen. Daarop vul ik ook wel eens de mijne in, maar ik vind niet dat een preses op elke fuif moet blijven om te helpen opruimen.»

«Sommige administratieve taken geef ik door aan mijn vice-preses, maar ik zal nooit iets delegeren omdat ikzelf het niet graag doe. Iedere preses moet zowel leuke als minder leuke dingen doen. Het is een kwestie van dat wat te combineren.»

Veto: Wat is je limiet om zat te worden?

Stijn: «Meestal ben ik gewoon goed in de wind. Ongeveer na een pintje of tien, twaalf. Echt zat, zodat ik achteraf dingen niet meer weet, ben ik nog niet vaak geweest. En als het dan eens gebeurt, is het omdat ik verschillende dranken heb gemengd. Excessen heb ik nog niet echt meegemaakt, behalve dan met nieuwjaar vorig jaar. Toen ben ik wel enkele dagen ziek geweest.»

Veto: Wat zijn de belangrijkste goede en slechte eigenschappen van een preses, denk je?

Stijn: «Je moet in de eerste plaats sociaal zijn en goed met mensen kunnen omgaan. Je moet verantwoordelijkheidszin hebben en vergaderingen kunnen leiden. De mensen waarmee je een ploeg hebt opgericht, daarmee moet je goede banden blijven onderhouden. En als het nodig is, moet je eens goede raad kunnen geven, je gedacht durven zeggen, zonder echter kwaad te worden.»

«Slechte eigenschappen? Als je je verantwoordelijkheden niet opneemt, niet naar vergaderingen gaat, niet sociaal bent. Maar zo'n mensen worden uiteraard nooit tot preses verkozen, denk ik.»

Veto: Eet je liever witloof of spruitjes? En motiveer je keuze.

Stijn: «Spruitjes! Vroeger lustte ik dat niet, maar verleden weekend heeft mijn mama spruitjes gemaakt, met van die stukjes hesp in en dat was heel lekker. Rauw witloof met mayonaise kan ook wel smaken, maar gekookt eet ik het dan niet meer zo graag. Dus: spruitjes.»

Veto: Doe ons maar een vierkantswortel.

STUDENTENMARATHON OP 15 OKTOBER

Sportieve studenten nemen de benen

Studenten die hun energie niet kwijt kunnen, laten barkruk of bureaustoel best even in de steek en trekken in loopoutfit richting Sportkot. Op woensdag 15 oktober organiseert Sportraad immers voor de 36e maal de Studentenmarathon, de uitgelezen gelegenheid om je af te reageren en de mooie omstreken van Leuven te verkennen.

Herman Loos

In vroegere tijden werd de Olympische marathonafstand, 42 km en 195 meter, volledig afgemaakt door dappere studenten, in navolging van de Griekse soldaat die van Marathon naar Athene liep om de overwinning op de Perzen te melden. Wegens een gebrek aan interesse werd deze afstand jaren geleden geschrapt. Sportraad biedt nu drie mogelijkheden. Getrainde lopers kiezen voor de halve marathon (21 km) of een ingekorte versie van 10 km. Deelnemers die

allergisch zijn aan loopsloffen, kunnen zich opmaken voor de 21 kilometer stappen.

Sprintje

Wandelaars vertrekken woensdag aan het Sportkot om 16 u, een uurtje later volgen de lopers voor dezelfde afstand. Lopers voor de 10 km starten om 18 u aan de straat Vlieguit te Leefdaal, een pendelbus vertrekt een half uur eerder aan het Universitair Sportcentrum te Heverlee. Inschrijven kan nu reeds via de website of ter plaatse vanaf 14u30. U krijgt er alvast een t-shirt bij, om persoonlijk vol te zweten. Ervaring met wedstrijdlopen is niet vereist, een goede conditie is natuurlijk een aangenaam uitgangspunt. Deze inspanning is immers niet te vergelijken met het occasionele sprintje dat u plaatst om uw vertrekkende trein te halen.

De studenten van Sportraad mobiliseren opnieuw zo'n 200 vrijwilligers om het geheel in goede banen te leiden. De deelnemers, de afgelopen jaren steeds een 600-tal, zullen niet omkomen van hongeren en dorst.

Er zijn verscheidene bevoorradingsposten voorzien langs het parcours, 80 seingeverers zorgen ervoor dat de lopers niet verdwalen en verhinderen snodaards die een stuk proberen te liften of af te snijden. Kwestie van de beloning aan het einde eerlijk te verdienen: een vakkundige massage door een bevallige kine-student of -studente. Ongelukkigen die onderweg sneuvelen, zullen met toewijding door Rode Kruis-vrijwilligers van de weg geraapt worden, die de nodige zorgen zullen toedienen en een troostende schouder zullen bieden.

Vliegen

Het heuvelachtige traject door Oud-Heverlee werd ingeruild voor een mooi, nieuw parcours. Dit jaar wordt gelopen op vlakke weggetjes via Egenhoven in de richting van Leefdaal, waar een lange helling in de Neerijsestraat als belangrijkste scherprechter op het programma staat. Iets na halverwege wordt de terugtocht naar Leuven aangevat, met als beloning voor het klimwerk een licht dalende landweg, even-

tuel met een stevige herfstbries in de rug. Zo worden de lopers terug richting Sportkot geblazen om met een laatste krachtinspanning de trap van het Gymnasium op te vliegen.

De drie grootste snelheidsduivels van elke afstand worden op het podium beloofd: een klein aandenken, massa's respect en stramme spieren vallen echter elke finisher ten deel. Mensen die Kim Gevaert of andere grote namen even op de hielen willen zitten, komen bedrogen uit. Deze toppers laten waarschijnlijk de eer aan anderen. Laat dit echter geen reden zijn om thuis te blijven, je kan hier steeds komen trainen om over enkele weken op de 24-urenloop hoge ogen te gooien bij je collega's.

Meer info: www.spora.kuleuven.ac.be.

Inschrijven kost 5 euro voor studenten, 8 euro voor derden, 3 euro waarborg voor het deelnemingsnummer.

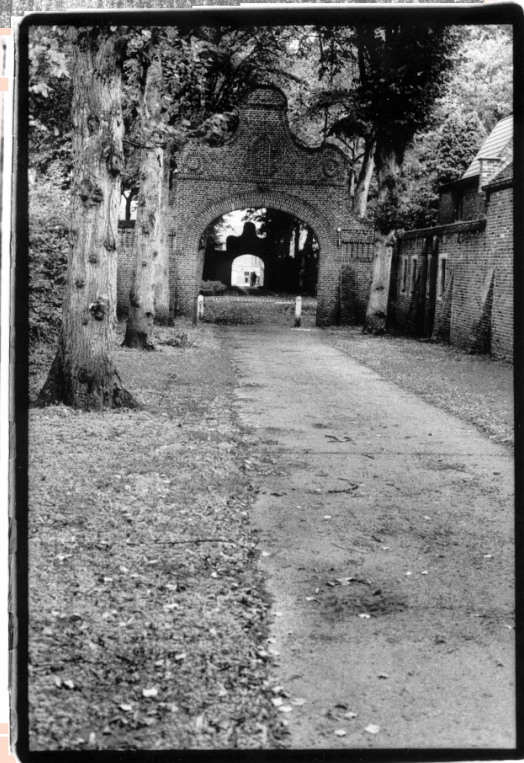
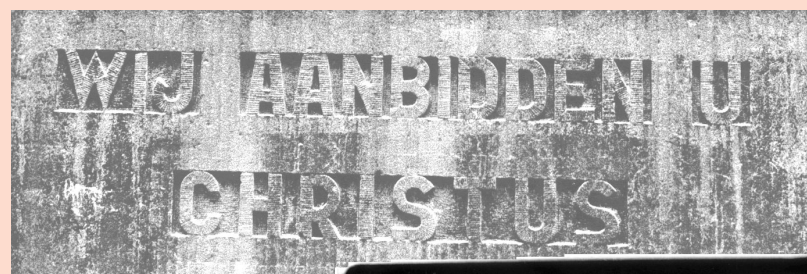
G*(e)spot in Leuven #2 Het Maria-park

De wereld van de Leuvenaars en die van de studenten die er vertoeven, zijn strikt gescheiden. Op de losse contacten met de plaatselijke horecauitbaters en wat nachtlawaai in de Tiensestraat na, is er weinig interactie tussen beide bevolkingsgroepen.

Ook de bijzondere plekjes in en rond het Leuvense blijven voor vele studenten een goed bewaard geheim. Toch zijn ze er. Het ene al iets gemakkelijker te betreden dan de andere, maar allen meer dan de moeite waard.

Veto heeft zowel student als Leuenaar in huis en trekt er voor u op uit. Geen prikkeldraad, zaalwacht of Duitse herder houdt ons nog tegen. Leuven's betere plekjes en andere geheimen, ontboezemd in woord en beeld.

*Grappig, geheimzinnig, gezellig, groots, gevaarlijk, groovy, gonzend, glooiend en gastvrij

Leuven geeft weeral één van haar parels prijs. Een goed bewaard geheim is het Sint Donatus- of Maria-park. Je vindt de groene oase tussen de Bankstraat en de Tervuursevest. Het park ligt, zoals in de betere jeugdverhalen beschreven, op de plaats waar je het laatst zou gaan zoeken. Ik heb het zelf per ongeluk ontdekt en ken niemand anders die weet dat het er is.

Naast het park, aan de andere zijde van de dreef, staat een klein klooster. Deze Patersorde, met haar indrukwekkende moes- en siertuin, wordt van de wereld gescheiden door een ruwe muur van donkere rode stenen. Mits enige klimervaring en weinig scrupules, kan je op deze gezegende bodem wel eens groenten van eigen kweek komen oogsten.

Het Maria-park

Het Maria-park is een groene zone van stilte binnen de Leuvense ring. Je hoeft er niet te vrezen voor djembé spelende werklozen of frisbee-schijven die door halfnaakte jongelingen naar je hoofd worden gekeild. Er is niemand om naar te kijken, niemand om tegen te praten en werkelijk helemaal niets te doen. Je hebt er de stilte zoals op een kerkhof, maar dan zonder doden. Rust.

Het parkje zelf is net genoeg verwaarloosd om als natuur te worden ervaren. Het is begrensd door drie muren, waarlangs de lijdensweg van Christus wordt afgebeeld. Ga zeker eens kijken naar mijn persoonlijke favorieten: Jezus valt voor de eerste maal, Jezus valt voor de tweede maal en Jezus valt voor de derde maal.

Tussen deze overdaad aan kerkelijke symbolen, kan iemand met een kenners oog deze dagen mooie champignons oogsten. Op een miezerige woensdagmiddag is er niets beter dan rondlopen door dit park en beseffen dat de zomer voorbij is... Herfst.

Tafereel

Een afgeleefd dametje met twee *big shopper*-tassen verschijnt aan de ingang van het park. Ze loopt zeer doelgericht door het gras naar de dichtsbijzijnde vuilnisbak toe. Uit haar *kabas* haalt ze een plastic zakje met huishoudafval en propt het gehaast doorheen de smalle opening.

Nadat ze even in mijn richting achterom heeft geloensd, gaat ze verder naar de tweede vuilnisbak. Met een forse zwaai slaat ze de inhoud van de tas loeihard op een nabije picknicktafel. Ik hoor enkele flessen in scherven uiteenspatten. Met een behendigheid die haar ervaring met dit soort zaken doet vermoeden, schudt ze de glasscherven schuin boven de vuilnisbak uit haar zak. Leeg.

Hoewel Leuven haar studentenbevolking heeft leren sorteren en braafjes geld doet ophoesten voor 'bruin zakken', heeft ze bij de oudere generatie blijkbaar minder gehoor gevonden. Of zou dit misschien een uitzonderlijk contact met kansarmoede kunnen zijn? Wat in Leuven veelal voor studenten verborgen blijft, toont zich achter kleine kiertjes.

Tekst en foto's: Pieter Baert

Terug naar de toekomst

Klapstuk is een experimenteel dansfestival: choreografen ontpoppen zich tot heuse proefleiders, toeschouwers worden proefkonijntjes en weten niet meer wat hen overkomt. Als een volleerd psychologe ontrafelt Cuqui Jerez de razendsnelle denkprocessen die voorafgaan aan de momenten van herkenning waarop alle puzzelstukjes intuïtief samenvallen. En om die Aha-Erlebnisse te vertragen gebruikt ze haar eigen teletijdmachine. Veto reisde met haar mee.

Kurt Smeets

Op woensdag- en donderdagavond laat de Spaanse choreografe Cuqui Jerez ons in het Stuk van de ene verbazing in de andere tuimelen. Een veelheid aan herinneringen, referenties en gevoelens bepalen het kader waarin woorden en beelden hun betekenis prijsgeven. Jerez dwingt ons stil te staan bij deze verwarring die ons verstaan voorbereidt. Ze danst in de leegte, laat woorden en beelden zweven in het ijle om ons pas in tweede instantie de context aan te reiken waarin lege betekenisdragers een zin krijgen. Door het proces van betekenisgeving om te keren, toont ze hoe een schijnbaar intuïtief begrip slechts tot stand komt in een wirwar van referenties. Jerez schuift een toekomst naar voren waarvan de betekenis pas oplicht als we zien wat eraan vooraf ging en via ons geheugen teruggrijpen naar een conclusie die aanvankelijk zinloos leek. Back to the future.

Wittgenstein

Cuqui Jerez: «Je kan het stuk niet begrijpen zonder zelf als toeschouwer mee te denken. In het eerste deel vraag je je voortdurend af wat ik in godsnaam aan het doen ben: ik verplaats allerlei vreemde objecten waar halve letters opstaan en vorm daar dan woorden mee. Ik stel bewegingen op het podium waarvan je veronderstelt dat ze een bedoeling hebben, maar het blijft bij vragen, antwoorden laat ik achterwege. Een voortdurend pogen, zonder ook maar iets te bereiken. Het lijkt complete *nonsense*. Soms verlaten mensen de zaal reeds na het eerste deel, verward en teleurgesteld omdat ze er niets van begrijpen. Die warboel fixeert je echter op iets waar je voordien misschien nooit bij stilstond: de voortdurende drang om te verklaren, de dwang om te begrijpen. Je merkt zelf hoe je allerlei verbanden tracht te leggen en hopeloos zin zoekt in het zinloze. Dat je als toeschouwer niets begrijpt van het eerste deel, toont aan dat een conclusie zonder context, een pure constructie zonder meer, niets zegt. De handelingen in het tweede deel verlenen de beelden en de woorden uit het eerste deel wel de betekenis waar je zo verwoed naar zocht.»

Veto: «*Meaning is use.*»

Jerez: «Inderdaad, ik speel een spel waarin ik begin met beelden die ik vervolgens koppel aan woorden om tenslotte aan te tonen hoe die woorden een betekenis binnensmokkelen in de wijze waarop ze gebruikt worden. Betekenissen ontstaan in de dialectiek tussen de subjectieve interpretaties van de toeschouwer en de taal waarvan hij gebruikt maakt om die gedachten uit te drukken. Je kan focussen op de arbitraire wijze waarop ieder individu een bepaald feit duidt, maar je kan ook benadrukken hoe taal en de omgang met taal dat proces van betekenisgeving bemiddelt en mee bepaalt. Taal leidt een leven op zichzelf en vaak rest er bijzonder weinig ruimte voor de spreker of de toeschouwer om daar iets persoonlijks aan toe te voegen. Vandaar het *Aha-Gefühl* bij het publiek, wanneer een bepaalde handeling een voorafgaand beeld plots opheldert. Die betekenis lag reeds besloten in een talig netwerk waarin je als

toeschouwer je weg vindt dankzij je herinneringen, maar waar je verder los van staat. Je voegt niets toe, de betekenis dringt zich aan je op. Alsof woorden een betekenis in zich dragen die je hen pas kan ontfuselen door je te fixeren op de handelingen waarmee ze gepaard gaan.»

Real-time

Veto: *Je deconstrueert het proces van betekenisgeving?*

Jerez: «In zekere zin wel, ja. Als je een huis bouwt, krijg je geleidelijk een beter beeld ervan. In het constructieproces wordt duidelijk wat het eindresultaat te betekenen heeft. Ik toon echter ofwel meteen het eindproduct van dat bouwproces ofwel een aantal essentiële schakels. Anderzijds ben ik, terwijl de vliegensvlugge gedachtegang van de toeschouwer vertraagt en deconstrueert, voortdurend bezig met constructie. Aan de zijkant van het podium staat immers een camera die alles opneemt, zodat er uiteindelijk een film ontstaat die alle losse elementen samenbrengt en het kader vormt waarin handelingen zin krijgen. Net zoals een film zin heeft omdat de verschillende scènes verband houden met elkaar, zo kan je als toeschouwer, gebruik makend van je geheugen, de verschillende delen aan mekaar plakken en de betekenis doorzien. De twee delen tezamen het geheel waarin alle puzzelstukjes samen-

schouwer valt weg. Theater behoudt die wisselwerking omdat het zich telkens opnieuw in *real-time* voltrekt. Ik word ook beïnvloed door de reacties van de toeschouwer: eigenlijk is er sprake van een wederzijdse manipulatie. Een spel tussen acteur en toeschouwer waarin taal de bovenhand heeft.»

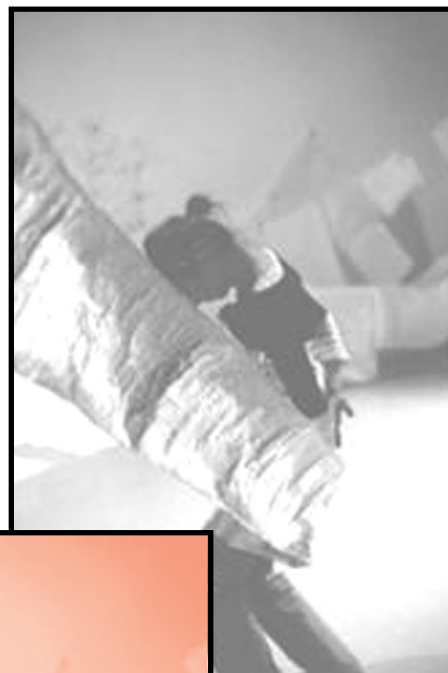
Teletijdmachine

Veto: *Als de raadsels in het tweede deel worden opgehelderd, vrees je dan niet dat die taalspelletjes louter als trucjes worden beschouwd om de toeschouwer te misleiden?*

Jerez: «Dat was het probleem bij 2001: *A Space Odyssey* dat slechts uit twee delen bestond. In *A Space Odyssey (2002)* heb ik een derde deel toegevoegd waarin ik hetzelfde doe als in het eerste deel, maar met objecten die niet langer woorden vormen. Het *Aha-Erlebnis* wordt getemperd en de manipulatie vervalt opdat de toeschouwer kan inzien dat de woorden die ik koos niet noodzakelijk dezelfde zijn als degene die hij op de beelden zou plakken. Taal mag ons dan wel beperken in hetgeen we kunnen uitzeggen, ieder van ons kan er op zijn eigen manier mee omgaan. In die omgang komt taal tot leven en verschuiven betekenissen.»

Veto: *Alsof je door de tijd reist!*

Jerez: «Dat is inderdaad de band met Kubricks film. Eind jaren '60 construeerde hij een toekomst die hij in 2001 situeerde en die toekomst zou ooit een tegenwoordige tijd worden, net omwille van wat eraan vooraf ging. In mijn stuk toon ik in *real-time* een betekenisloze toekomst die zich pas aanwezig stelt, die pas inzichtelijk wordt, wanneer je hebt gezien wat zich voordien afspeelde. Wat als toekomst wordt gepresenteerd behoort aan het einde van het stuk tot een verleden dat ons helpt om het hier en nu te begrijpen. Maar net als Kubricks film is dat toekomstbeeld niet de enig mogelijke uitkomst. Het geeft de aanzet tot één interpretatie hoewel vele andere mogelijk zijn, vandaar de herwerkte titel *A Space Odyssey (2002)*.»

...
Een spel
tussen
acteur en
toeschouwer
...

KLAPSTUK AAN DE GRENZEN VAN HET DANSBARE

Dansen vanuit stilstand

Overmoed kan je Klapstuk #11 niet verwijten. Geen blauw geschopte schenen, geen dolgedraaide artiesten die met een stormram tegen de muren van ons geweten beuken, wel minimalistisch gepruts en gepeuter om zonder veel poeha doordacht binnen te treden in ruimten waar voordien nog nooit een danser een voet had durven zetten. Een overzicht van wat er ons deze week nog te wachten staat. (ks)

Parcours 2 gidst je op dinsdag- en woensdagavond door de tijd. *Infinite Temporal Series* laat de kijker rondneuzen in vijf kamers die elk op zich een eigen wereld vormen. Vensters die de kamers met elkaar verbinden weerspiegelen de bewegingen van de dansers en dagen de toeschouwer uit een kijkje te nemen in die andere kamer, die andere tijd waarvan hij vaag een glimp opving, twijfelend of het misschien slechts een bespiegeling was. Wandelend door deze ruimten, merkt de toeschouwer hoe elk veranderend perspectief hem dwingt tot een andere interpretatie, hoe telkens andere beelden en bewegingen zichtbaar worden. Een labyrint waarin vijf tijden door elkaar lopen en je eigen lichaam en zintuigen als enige houvast overeind blijven.

De band tussen tijd en beweging wordt verder bevraagd in *El Eclipse de A*, waarin Amaia Urrea's zittende lichaam schrill contrasteert met de bewegingen rondom haar. Wolkjes glijden over het plafond, op televisie herhaalt zich telkens dezelfde scène. Onze waarneming, de eeuwige rots in de branding, begint te wankelen. Zijn ook onze zintuiglijke gewaarwordingen niet gekleurd? Bekijken we niet alles door

een bril van oorzakelijkheid? Steeds op zoek naar een begin en een einde, een oorzaak en een gevolg, maar waarom?

Donderdag- en vrijdagavond doet Klapstuk #11 het licht uit. In de schouwburg geeft Chunky Move ons spek naar onze bek. Na elke voorstelling van Klapstuk mochten de toeschouwers een vragenlijst invullen waarop ze konden aankruisen wat ze verwachten van een dansvoorstelling. Nauw aansluitende pakjes met paarse belichting of liever deftige kostuums in een voorstelling zonder veel humor? De meerderheid beslist. Eerder bleek al dat dit brood flauw smaakt en deze spelen voorspelbaar zijn, al even saai als een politieke partij die haar standpunten bepaalt na grondig markt-onderzoek. Net als politiek heeft kunst nood aan visionaire leiders die de mensen niet als consumenten, maar als kritische burgers behandelen. Leiders die niet terugdeinzen voor vernieuwing en vorm voorzien van inhoud. Staat op en verenigt u, Jérôme Bels van deze wereld!

Het volledige overzicht vind je op:
www.klapstuk.be

Het Elixir

episode 04

WAT VOORAFGING: Nico heeft vernomen dat Nonkel Door overleden is. De man woonde bij hem in toen Nico jong was en was voor hem als een vader. De avond voor de begrafenis kan Nico niet slapen.

Het was zeventien over drie 's nachts, meldde de oplichtende klokradio. Nico draaide zich nog eens om, voor de zoveelste keer, in de hoop dat hij deze keer de slaap zou vatten. Het enige wat volgde was wat pijn in zijn rechterknie door schuiven te liggen. Hij was het beu om zich nog eens om te draaien, om nog eens zijn best te doen om te slapen. Hij duwde zich recht. De kamer werd verlicht door de gloed van de straatlantaarn die gedempt werd door de halfgesloten gordijnen. Hij was al lang genoeg wakker, zijn ogen hoefden niet meer te wennen. Hij kon de stoel onderscheiden en de lage commode waarin het linnengoed opgeborgen zat. Hij zag de reflectie van het schilderijtje dat boven hun bed hing in de spiegel naast de deur van de badkamer. Hij hoorde Inge naast hem zachtjes snurken.

Het was redelijk aangenaam, zo zittend in bed, kijkend en luisterend naar de dingen rond hem. Ergens in het huis zoeemde een apparaat. Misschien had Inge de wasmachine aanzet. Misschien had ze zelfs gestreken ook. Hij wist niet hoe lang hij op bed had gelegen tussen het ogenblik dat hij de doodsbrief had gekregen en wanneer zij naar hem was gekomen, hem over zijn rug had gestreeld. Ze had gezegd dat ze het begreep, dat hij zoveel tijd moest nemen als hij zelf wou. Dat was zijn Inge, geen vragen stellen als hij de antwoorden niet wilde geven. Maar misschien had hij nu wel erg lang gezweven. In ieder geval lang genoeg om haar alleen met de afwas op te zadelen. Hij had zich aangesteld als een klein kind. Morgen zou hij het haar allemaal uitleggen. Morgen.

Maar dan moest hij nu wel eerst zien te slapen. Hij zuchtte. Sinds de doodsbrief van Nonkel Door gekomen was, waren er herinneringen teruggekomen, iets wat hij nog kon begrijpen. Maar volgens hem was het onverklaarbaar waarom hij zich plotseling zo vreemd voelde. Het was geen

gevoel van gemis. Het was niet dat hij Nonkel Door nog één keer wou terugzien, nog één keer wou spreken. Liever dan dat zou hij nu trouwen en een kind krijgen. Dat gevoel had hij, dat hij te lang had stil gestaan, te lang had gewacht om verder te gaan.

Was het nu nog wel gepast om te trouwen of om aan kinderen te beginnen? Hadden ze dat niet beter zo'n twee jaar geleden gedaan, wanneer ze allebei iets jonger en iets minder lang samen waren. Mensen zouden nu vreemd opkijken als ze nu nog zouden trouwen. Men zou er een reden achter zoeken. Intense liefde zou niet voldoen. Evenmin zou hij roddels kunnen weggagen met de verklaring dat hij, sinds een oude kennis overleden was, zo'n drang had om te trouwen.

Eigenlijk hadden ze het perfect zo, niet getrouwd, niet gebonden. Ze hadden dat niet nodig om te bewijzen dat ze van elkaar hielden. Hij wist dat hij enkel de oude argumenten van Inge terug bovenhaalde, maar het sterkte zijn betoog. Als hij er zelf maar in geloofde.

Kinderen? Inge werd drieëndertig, als ze nog kinderen wilden konden ze zich beter haasten. Hij zou er dan wel graag twee hebben, dus gauw gerekend, met een beetje tijd tussen zouden ze zo snel mogelijk moeten beginnen. Hij had ergens gelezen dat

vanaf vijfendertig de kans op miskramen groter werd. Dat wilde hij haar ook besparen.

Hij liet zich terug op zijn bed vallen. Het plafond was eentonig wit. Misschien moest hij die vreemde gedachten uit zijn hoofd zetten. Ze hadden het perfect zo met hun tweetjes. Als ze nu eens het appartement zouden herinrichten. Een nieuw kleurtje verf, nieuwe meubeltjes. Het zou al een grote verandering betekenen, een soort van nieuwe start zonder al te veel te moeten aanpassen. Misschien werd het tijd om uit te kijken naar een groter appartement of een eigen huis. Een huis met meer dan één slaapkamer, want waar moesten de kinderen anders slapen?

Hij draaide zich terug om en stootte daarbij Inge aan die meteen reageerde: "Ga je nu eindelijk stilliggen of moet ik je vastbinden!" Hij mompelde iets als 'sorry', draaide zich terug om en sloot zijn ogen. "Zou het werken", dacht hij, "dat van die schaapjes tellen?" Proberen kon geen kwaad, maar bij tien was hij het al beu. Waarom ook schaapjes tellen? Moeten die schaapjes over een hekje springen? Het is ook zo moeilijk om je voor te stellen dat je rechtopstaand naar springende bollen wol staat te kijken terwijl je eigenlijk op je zij ligt, de ogen toegeknepen. Hij draaide zich terug om. Een flash van licht verblindde hem.

"Kom, vertel me waar je aan denkt, want je zit met iets en zo hou je jezelf en mij wakker." Inge zat nu rechtop in bed, ze had het licht

aangestoken en haar armen voor haar borst gekruist. Haar haar lag in de war.

"Er is niets, liefje, slaap maar weer," probeerde hij haar af te wimpelen.

"Niets van, je gaat me vertellen waar je aan dacht."

Hij zuchtte. "Waarom nog wachten", dacht hij. Uiteindelijk kon hij het maar beter vragen. "Inge, prinsesje van me, wat zou je denken van een kindje?"

"Wat?" Ze duwde zich meteen weg van hem en keek hem aan. Hij kon van haar gezicht niet aflezen wat ze eigenlijk bedoelde. Was ze gewoon geschrokken van het voorstel of dacht ze dat hij gek geworden was.

"Een kindje, weet je wel?" probeerde hij nog eens en hij maakte nog net geen wiegbeweging met zijn armen. Ze zweeg en keek voor zich uit. Hoe hij ook probeerde, hij kon haar gezichtsuitdrukking niet plaatsen.

"Het hoeft niet hoor, schat, ik was gewoon aan het denken... We hebben er vroeger ook al over gepraat en ik dacht nu dat, als we nog een kindje willen, dat we het wel nu moeten overwegen, begrijp je." Ze reageerde nog altijd niet.

"Vergeet het maar, ga maar slapen. Vergeet wat ik heb gezegd. We praten er morgen wel over, of een andere keer. Dat is, als jij dat wil. Anders vergeet ik het ook, goed?" Ze liet zich door hem terug omhelzen, hij trok haar mee naar op het bed, leunde over haar lichaam om het lichtje uit te doen.

"Wacht!" zei ze. "Ja, ik wil een kindje, Nico. Ik wil een kindje van jou." Ze begon te lachen, zo aanstekelijk dat hij zich ook niet meer kon houden.

"We gaan een kindje kopen," lachte ze en ze kustte hem. "Weet je," zei hij steels, "we kunnen dan misschien best nog wat oefenen?"

Ze lachte vol, legde haar armen rond zijn hals en zei: "Het is goed, we zullen eventjes oefenen."

Henrica'h

(Wordt vervolgd)

ZED
CINEMA

PROGRAMMA VAN 15 OKTOBER T.E.M. 21 OKTOBER 2003

WOENSDAG 15 OKTOBER

15u SJAKIE EN DE CHOCOLADEFABRIEK
20u L'ECLISSE
22u30 LAST TANGO IN PARIS

DONDERDAG 16 OKTOBER

20u SHARON LOCKHART
22u30 ZIGGY STARDUST

VRIJDAG 17 OKTOBER

20u LILYA 4-EVER
22u30 NO SEX LAST NIGHT

ZATERDAG 18 OKTOBER

20u LUNA PAPA
22u30 LILYA 4-EVER

ZONDAG 19 OKTOBER

15u SJAKIE EN DE CHOCOLADEFABRIEK
20u LAST TANGO IN PARIS
22u30 LUNA PAPA

MAANDAG 20 OKTOBER

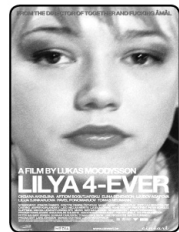
20u ZIGGY STARDUST
22u30 LILYA 4-EVER

DINSDAG 21 OKTOBER

20u LILYA 4-EVER
22u30 LUNA PAPA

LILYA 4-EVER

Lukas Moodysson / Zweden / 2003 / 1u 49 min / Met : Oksana Akinshina, Artiom Bogucharskij, Elina Beninson, Pavel Ponnarev.

Het 16-jarige Russische meisje Lilya krijgt geen moment uitzicht op een beter leven. Als haar moeder met haar nieuwe vriend naar de Verenigde Staten emigreert, stopt Lilya zielsblij haar schaarse bezittingen in een kofertje. Maar moeder beslist anders: zij reist vooruit, belooft snel geld te sturen, maar laat nooit meer iets van zich horen... **Van de regisseur van "Fucking Amal" en "Together".**

ZIGGY STARDUST AND THE SPIDERS FROM MARS

D.A. Pennebaker / VS / 1973 / 1u 30 min / Met: David Bowie, Mick Ronson, e.a. ... Enkel Frans ondertiteld.

Tijdens het laatste concert van de Ziggy Stardust-tournee, in het Londense Hammersmith Odeon op 3 juli 1973, kondigde Bowie geheel onverwacht aan dat dit het laatste concert was dat Ziggy Stardust en zijn begeleidingsband The Spiders from Mars ooit zouden geven. D.A. Pennebaker filmde heel het gebeuren voor en achter de schermen en leverde een legendarische concertfilm af. **Deze film werd vorig jaar gereleased in Frankrijk. ZED haalt de film naar Leuven voor 5 exclusieve vertoningen.**

WWW.CINEMAZED.BE

LUNA PAPA

Bakhtyar Khudonazarov / D-FR-AT-RUS / 1999 / 1u 47 min / Met : Chulpan Khamatova, Moritz Bleibtreu, e.a.

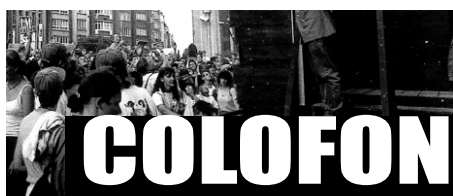
In een dorpie in Centraal-Azië droomt de zeventienjarige Mamiakat ervan actrice te worden. Op een nacht wordt ze bij maanlicht verleid door een mysterieuze vreemdeling die beweert een vriend van Tom Cruise te zijn. Daarna verdwijnt de mysterieuze vreemdeling in de nacht en laat Mamiakat zwanger achter. Nadat de dokter die haar zou aborteren is gedood door een verdwaalde kogel, bindt ze haar vader vast, zodat hij haar niet kan slaan, wanneer ze hem van haar zwangerschap vertelt... **"Deze film is een grappige, opgewonden en opwindende combinatie van sprookje en een roadmovie" (De Morgen) - "Monty Python in Centraal Azië!" (Rotterdam Filmfestival) - "Eén van de mooiste tragikomische geschiedenissen van het jaar." (De Filmkrant)**

KLAPSTUK #11

"Een festival moet een platform zijn waarin vele verschillende disciplines aan bod komen", aldus Jérôme Bel, curator van de 11e editie van het internationaal dansfestival Klapstuk. En film mag dan natuurlijk niet ontbreken. Jérôme Bel stelde een zeer eigenzinnig programma samen van films die stuk voor stuk handelen over de kracht van het spektakel en die kritisch staan ten opzichte van hun eigen medium. Deze week staan volgende titels op de affiche: **L'ECLISSE (Michelangelo Antonioni)** **GOSHOGAOKA + TEATRO AMAZONAS (Sharon Lockhart)** **NO SEX LAST NIGHT (Sophie Calle)** Voor meer info, surf naar de ZEDsite!

CINEMA ZED (STUK)
NAAMSESTRAAT 96
3000 LEUVEN

Veto
's-Meiersstraat 5
3000 Leuven

Tel 016/22.44.38
Fax 016/22.01.03
e-mail: veto@veto.be

Jaargang 30
Nummer 4
13 oktober 2003

Veto is een uitgave van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.

Verantwoordelijke uitgever:
Joris Beckers

Redactiesecretaris:
Joris Beckers

Redactie:
Laurens De Koster, Kris Malefason, Hanne Vermeiren.

Medewerkers:
David 'Sint-Antonijs' Adriaen, Pieter 'Sint-Bonifatius' Baert, Joris 'Sint-Bassus' Beckers, Ben 'Sint-Benedictus' Deboeck, Dries 'Sint-Dionysius' De Smet, Laurens 'Sint-Damiaan' De Koster, Wim 'Sint-Gabriël' Gemoets, Corneel 'Sint-Honoratus' Haine, Ruben 'Sint-Lucius' Lecok, Thomas 'Sint-Liberalis' Leys, Annick 'Sint-Lucia' Lories, Herman 'Sint-Liberius' Loos, Kris 'Sint-Magnus' Malefason, Ellen 'Sint-Pusinna' Permentier, Vanessa 'Sint-Jan' Vansintjan, Tjil 'Sint-Valerius' Vereenoghe, Hanne 'Sint-Valentina' Vermeiren.

Doka:
Pieter Baert

DTP:
David Adriaen, Joris Beckers, Thomas Leys, Kris Malefason, Hanne Vermeiren.

Internet: <http://www.veto.be>
Nieuwsgroep: kotnet.veto

Publiciteit:
Alfaset cvba - Leen Cuypers
alfaset@chello.be
016/22.04.66

Drukkerij:
Kempeland (Herentals)
Oplage:
9000 exemplaren
ISSN-nummer:
0773-5162

Abonnementen
Binnenland: 10 euro
Buitenland: 25 euro
Overschrijven op rekeningnummer:
001-0959719-77

Redactievergadering iedere vrijdag-namiddag om 16u. Alle geïnteresseerden (tekst, foto, lay-out, Internet, diëtisten, chauffeurs met kepie,...) zijn steeds welkom op de redactievergadering of op het redactieadres.

UNIVERSITAIRE PAROCHIE

Geen Latijn voor Huub Oosterhuis

Pax tibi, qui venit ad me. Zo klonk het vijftig jaar geleden bij het zingen van een psalm in de liturgie. Natuurlijk bent u sinds 1953 ook geen kerkgebouw meer binnengestapt. Toch heeft het tweede Vaticaans Concilie (1962 - 1965) de liturgie toegankelijker gemaakt. Het Latijn werd immers uit het misboek geschrapt en vervangen door de volkstaal.

Staf Peeters

De Nederlandse dichter Huub Oosterhuis heeft baanbrekend werk verricht door het creëren van een nieuwe liturgische taal. Huub Oosterhuis werd geboren in 1933 en behoorde tot 1969 tot de orde van de jezuïeten. Hij zette de Latijnse liturgie om in een Nederlandse volkstaalliturgie. Oosterhuis schreef honderden liederen die mede door de toonzettingen van Bernard Huijbers, Antoine Oomen en Tom Löwenthal wijd verspreid zijn. Ze zijn vertaald in haast alle Europese talen en in verschillende kerktradities zijn ze een belangrijk onderdeel van de liturgische viering geworden. Zijn liedteksten en gebeden zijn in de liturgie van veel christelijke gemeenschappen in Vlaanderen en Nederland dan ook van onschatbare waarde.

Hoed

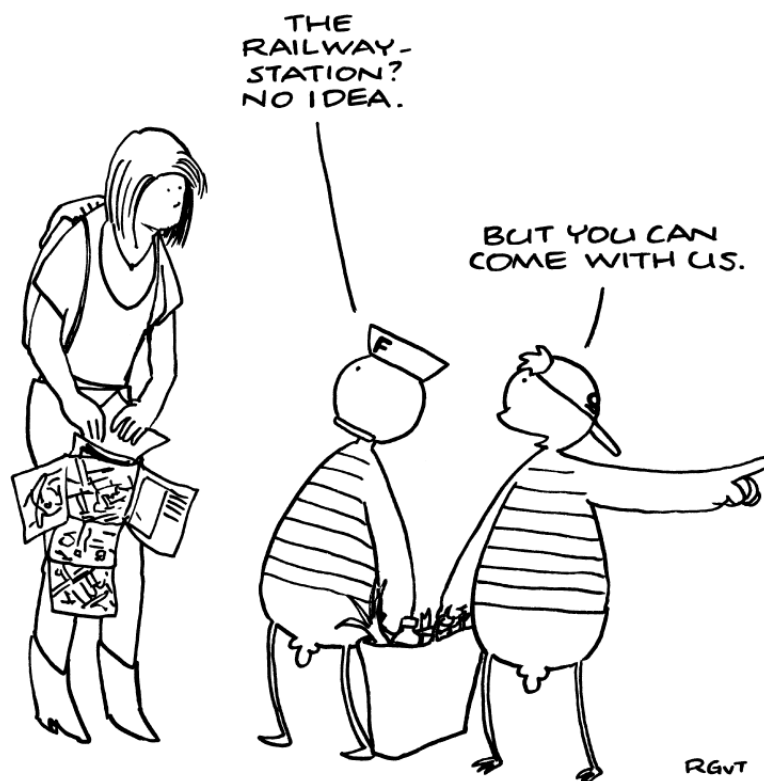
Oosterhuis, die sinds 1965 in Amsterdam werkzaam is, heeft zich steeds sterk ingezet voor de ontmoeting tussen religie, cultuur en politiek. Getuige daarvan zijn werk in de *Rode Hoed*, het centrum dat hij in 1990 oprichtte en waarvan hij tot 1998 directeur was, en voor het tijdschrift *Roodkoper*, waarvan hij nog steeds hoofdredacteur is. Tot op vandaag is Oosterhuis ook voorganger in de Amsterdamse Studenten *Ekklesia*. Op 18 oktober 2002 kreeg Huub Oosterhuis een eredoctoraat in de theologie aan de Vrije Universiteit van Amsterdam.

Een nieuwe liturgische taal in de kerk: is dat werk anno 2003 klaar? De Universitaire Parochie (UP) wil het op haar veertigste verjaardag zelf vragen aan de Nederlandse dichter. Daarom heeft UP samen met het Liturgisch Instituut van de faculteit Godgeleerdheid aan de K.U.Leuven Huub Oosterhuis uitgenodigd om te komen spreken op 20 oktober om 20u in de kleine aula van het Maria Theresiacollege.

Maria Theresiacollege, St.-Michielsstraat 6.
Toegang: 3 euro, studenten gratis.

www.kuleuven.ac.be/up

FOKKE & SUKKE
WETEN ALTIJD DE KORTSTE WEG

www.foksuk.nl

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

Organiseer je iets??

Kondig het gratis aan in de
e-Nieuwsbrief

<http://www.kuleuven.ac.be/nieuwsbrief>

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

Boetiek K.U.Leuven

K.U.LEUVEN GESIGNEERDE ARTIKELEN
Sportkledij, pennensets, sleutelhangers, paraplu's, enz.

OUDE MARKT 13
Open op werkdagen van 10-12u en 14-16u.

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

Organiseer je iets??

Stop het gratis in de database
Agenda K.U.Leuven

<http://agenda.kuleuven.be>

Agenda - 13/10 tot 20/10

CRIMEN

• 16/10 om 21.30 u: "In bed met Crimen" (Albatros).

PSYCHOLOGISCHE KRING

• 16/10 om 20.00 u: Provinciezuip (Pavlov).

ROMANIA

• 14/10 om 20.00 u: Film: "Y tu mama tambien" (MSI 00.14). • 16/10 om 20.00 u: Going-out-avond (Fak).

VTK

• 13/10 om 22.00 u: Kampvuurfeestje (Arena, Sportkot).

De ontstaansgeschiedenis van de mop van de blauwe tepel

Gedaan met het vergeten van namen of het niet kunnen associëren met gezichten: Sanctus, het boek van Jo Claes, houdt je hand vast terwijl je wegwijst wordt gemaakt in de stappen om nooit meer iemand uit je kennissenkring te vergeten. Tenminste, als die uit heiligen bestaat.

Sint-Benedictus & Heilige Johanna

Het is Jo Claes zelf die ons op een koude en donkere dinsdagavond vergast op een uiteenzetting over de inhoud van zijn boek. Er zijn verschillende manieren die iemands naam of achtergrond kunnen verraden: een bisschop ziet er immers niet hetzelfde uit als een pelgrim of een kloosterling. De eerste is natuurlijk meer doorvoed dan de andere twee, maar we hebben het hier echter over de kledij, waaruit vaak hun rang af te leiden valt. Daarnaast zijn er de attributen.

Pepperspray

Een belangrijk attribuut zijn dieren die belangrijk zijn geweest in het leven van de heilige. We denken bijvoorbeeld aan de slang, symbool voor de verleiding en het kwade. Deze komt niet alleen voor bij Eva, maar ook bij die andere moeder: Maria. Hier wordt het beestje meestal afgebeeld aan de voeten. Het kwade is immers overwonnen...

Bij St. Benedictus wordt de slang in een beker voorgesteld, omdat hij op die manier bijna vermoord werd, een slang verstopt in een beker was toen immers een alledaags en sluw moordwapen. Of misschien staat de slang gewoon symbool voor gif, zoals ook Claes denkt. Hoe dan ook; door een kruisteken van St. Benedictus barstte de beker uiteen. Gered, zo leek het, wilde hij een broodje eten. Dit werd echter gestolen door een raaf die net binnenvloog, gelukkig maar, want ook het brood was vergiftigd.

Dat geldt niet voor Maria Dolorosa van Brabant, door het volk *Lenneken Mare* genoemd. Ook zij wordt afgebeeld met slang en beker, al werd zij niet vergiftigd. Een belager, wiens huwelijksaanzoek ze had afgewezen, verstopte namelijk als wraak een kostbare beker tussen haar bezittingen, zodat ze voor diefstal werd veroordeeld en als straf op een stok gesprietst en levend begraven. Ach, ze praten achteraf toch nog eens over je.

Een ander symbool voor het kwade is de draak. Margaretha van Antiochië, Margriet voor de vrienden, wordt hiermee afgebeeld. Zij werd immers opgeslokt door zo'n dier, maar kon zichzelf bevrijden door de buik langs binnen open te snijden met een kruisbeeld. Blijkbaar beter dan pepperspray, zo'n kruis!

Pisser

Margriet was niet enkel dom genoeg om zich te laten opeten door een draak, zij slaagde er ook nog in om zichzelf een tijdje tot de pot te verbannen. Toen zij immers Christus en zijn apostelen ontving, werd ze beloond. De eerste taak die ze de volgende morgen zou uitvoeren, zou ze zes weken lang, dag en nacht kunnen volhouden. Margriet wilde zich aan het spinnen zetten om zo behoorlijk rijk te worden, maar zes weken zijn verrekt lang om op een krukje te blijven zitten dacht ze bij zichzelf, dus ging het naïeve kind eerst nog even naar het toilet, waar ze zes weken heeft zitten leeglopen... Besluit: er bestonden draken in de tijd van Jezus.

Een derde allegorie van het kwade is uiteraard de duivel. Dit bokkenpotige ventje probeert bijvoorbeeld bij afbeeldingen van de Heilige Goedele van Brussel haar kaarsje uit te blazen als ze 's morgens in het donker naar de vroegmis gaat.

Tragischer dan alleen door het donker moeten, is het verhaal van St. Dymphna, de heilige die beschermt tegen krankzinnigheid en vooral in Geel bekendheid geniet. Nadat haar moeder overleden was, werd haar vader gek en eiste dat Dymphna hem huwde. Zij weigerde echter en vluchtte met haar biechtvader naar Geel waar ze alsnog haar hoofd verloor toen haar vader haar vond.

Niet elke heilige heeft het genoegen gehad de duivel te ontmoeten. Anderen verkozen diertjes om hun verhaal op te smukken. Zo is er Antonius de Grote, die met een varken wordt afgebeeld. Gedenk hierbij volgende volkswijsheid: "een gat is een gat" zei den boer en hij kroop op z'n varken!.

St. Eligius wordt dan weer met een paard of paardenhoef afgebeeld. Deze smid van Dagobert I — oom van, weet u wel — moest ooit een paard beslaan. Omdat het dier niet wilde stilstaan, hakte St. Eligius z'n been af, besloeg het en plaatste het vervolgens terug zonder dat ook maar één druppel bloed vloeide! Het bleek een geslaagde carrièrezet, zodat Eligius het tot patroonheilige van de veeartsen schopte.

St. Medardus schonk een reiziger het beste paard uit zijn vaders stal. Dom natuurlijk, want nu was hij niet alleen een goed paard kwijt, zijn vader zou ook nog eens razend zijn. Medardus werd echter om zijn vrijgevigheid beloond: 's morgens stond niet alleen het paard terug in de stal, er stond warempel nog een tweede bij. Kan gebeuren.

Omdat de man beschermd werd door een adelaar met gespreide vleugels, is Medardus tevens de heilige tegen wateroverlast en bij uitbreiding ook tegen bedplassen of incontinentie. Of, zoals het spreekwoord zegt: 'St. Petrus was een visser, Medardus was een pisser'.

Erotiek

Lichte erotiek kan blijkbaar ook nog bij de heiligen. De Heilige Rochus, een pelgrim en een van de pestheiligen, wordt afgebeeld met opgeschorte kleren zodat zijn been tot aan de dij ontbloot is. Dit om de toeschouwer zijn wonde te tonen die hij overhield aan de pest. Iemand mijn doorligwonde bekijken?

Zoveel bloot was voor sommigen echter niet houdbaar en dus werd St. Rochus met kleren tot op de grond afgebeeld. Enkel een scheurtje in zijn kleren toonde het beetje vlees met de pestwonde.

De onschuldige erotiek moest verdwijnen, maar het hardere werk met tangen, zwaarden, touwen en roosters mocht blijven. We zijn aangekomen bij de martelaren.

Een 'kleine' vergissing is gebeurd bij het verhaal van de Heilige Vitus, die in een ketel met brandende pek werd gegooid. De ketel werd door de tijd steeds kleiner — en dus minder belangrijk — afgebeeld, iets wat bekend staat als het verkleiningsfenomeen. Op het einde had Vitus enkel nog een klein pispotje in de hand. Voelt u al nattigheid? Inderdaad, Vitus werd alzo aanroepen tegen bedplassen. En daar sterf je dan de marteldood voor!

Een gelijkaardige vergissing gebeurde bij St. Nicolaas,

patrones is voor de gevaarlijke beroepen. De Heilige Barbara werd door haar vader opgesloten in een klein torentje met twee raampjes omdat zij haar geloof niet wilde afzweren. Barbara koos er vervolgens voor om nog een derde raampje bij te maken en zo de heilige drie-eenheid te weerspiegelen. Haar vader werd lastig van zoveel godsvrucht en besloot het kind dan maar met het zwaard om te brengen. Tijdens deze actie werd de man echter doodgebliksemd. Brute pech: slechts tien procent van de mensen die door de bliksem worden getroffen sterft immers.

St. Catharina van Alexandrië heeft verschillende kwaliteiten. Zo is ze omwille van haar welbespraaktheid patrones van de advocaten. En doordat ze vijftig filosofen, die haar moesten afbrengen van het christendom, kon overtuigen van de waarheid van haar geloof tevens van de filosofen. Om deze daad moest ze echter ter dood gebracht worden. Het rad waarop ze gelegd werd, brak helaas, zodat ze uiteindelijk werd onthoofd, maar in plaats van bloed, stroomde er melk uit haar hals. Ze neemt er dus ook nog alle beroepen die iets te maken hebben met een rad (pottenbakkers, molenaars, mechaniciens) en de moeders die borstvoeding geven bij. De omniumverzekering der heiligen met andere woorden.

Gevoel voor humor vinden we bij St. Laurentius van Rome die, toen hij geroosterd werd, vroeg of ze hem niet even konden draaien, daar hij gaar werd aan één kant.

Internet

Degene die volgens ons het meest heeft afgezien, is St. Appolonia van Alexandrië. Bij de vrouw werden de ogen uitgestoken, de oren gevuld met kokend lood, zij werd gedeeltelijk gevild, de tanden uitgerukt met een tang en uiteindelijk (half) levend verbrand.

Dan is er plotseling terug naakt, en hoe! St. Sebastiaan, doorzeefd met pijlen, hangt met enkel een lendendoekje aan een paal vastgeketend. Niet alleen wordt hij daardoor de patroon van de schutters, maar ook (officieus) van de homoseksuelen.

Voor de heteroseksuele mannen onder ons is er dan weer St. Agatha van Catalonië, al is de voorstellingswijze niet zo smakelijk. St. Agatha presenteert immers haar borsten... gelegen op een schoteltje. Ze werden afgenepen met een tang, de mop van de blauwe tepel bestond dus al in de derde eeuw!

De hipste heilige moet wel Isidoor van Sansevilla zijn. Hij schreef als eerste een encyclopedie en is sinds kort dan ook uitgeroepen tot Internetheilige.

Ook modern is de Zalige Margaretha van Leuven, bekend bij al wie af en toe door de Muntstraat of de Tiensestraat kuiert als 'Fiere Margriet'. Voor al wie 's nachts met een stuk in zijn kraag haar beeld oonterd heeft met bekertjes en flauwe grappen: zie hier haar tragische verhaal. Margaretha was een dienstster in de Muntstraat, maar werd op een nacht toen de herberg werd overvalen, naar buiten gesleurd. De misdadigers namen haar mee buiten de wallen waar ze haar probeerden te verkrachten. Margaretha verzette zich echter zo hevig dat haar belagers hun inspanningen staakten en haar doodden. Ze gooiden haar lijk in de Dijle, maar ze zonk niet, ze werd namelijk door de vissen stroomopwaarts gedragen, terug naar Leuven.

Droomprins

Ten slotte kregen we nog drie tips mee die ons kunnen helpen in het dagelijkse leven. Wie geldgebrek heeft: aanbid Job, die door God van zijn bezittingen en gezondheid werd beroofd, maar trouw bleef aan zijn geloof. Voor alle ongehuwde meisjes: bid tot de Heilige Andreas. Deze is immers niet enkel de knapste, maar ook de zacht-aardigste en de liefste van alle apostelen, al bleek Judas een knappe tweede. Zijn feestdag is 30 november en als je dan tot hem bidt, zou je 's nachts je droomprins in je slaap zien. Rijke ongehuwde meisjes kunnen natuurlijk ook gewoon de Job-aanbidders opzoeken.

Een stevige concurrente van Andreas ten slotte, is ongetwijfeld de Heilige Rita, patrones van de hopelose gevallen... Degene tot wie je moet bidden als geen ander je nog hulp kan bieden.

die drie gedode kinderen tot leven wekte. St. Nicolaas werd de grote kindervriend en mag sindsdien elke zesde december die reputatie hooghouden. Een reputatie die hij echter niet verdient! De kinderen waren immers geen kinderen, maar theologiestudenten - bijlange geen feestdag waard dus - die klein werden afgebeeld vergeleken met de hoofdfiguur. Verkeerde interpretatie: het komt in de beste religies voor.

We keren terug naar de martelaren met een heilige die